

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	1314 Філософія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	033 Філософія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	1314
Назва ОП	Філософія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	033 Філософія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Культенко Валентина Павлівна, Глущик Богдан Миколайович, Шевчук Дмитро Михайлович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	31.01.2023 р. – 02.02.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/accreditation/033/2022-2023/1314-philosophy.pdf
Програма візиту експертної групи	http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/accreditation/033/2022-2023/1314-Program-of-expert-visits.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

На основі проведеного аналізу реалізації ОПП «Філософія» першого рівня освіти в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, проведення фокус груп з адміністрацією, стейкхолдерами, допоміжними службами університету, визначення сильних і слабких сторін та визначення можливих шляхів розвитку освітньої програми, експертна група дійшла висновку, що ця освітня програма відповідає критеріям Додатку до Положення про акредитацію освітніх програм (рівень В, за винятком критеріїв 6 та 7, які можуть бути оцінені А). В ЗВО впроваджено дієві політики щодо розробки та реалізації ОП на різних рівнях вищої освіти. Стратегічний план університету передбачає операційні цілі, спрямовані на розвиток освітніх пропозицій, які відповідають тенденціям сучасної науки та ринку праці. В університеті розроблена дієва система забезпечення якості вищої освіти, розроблено механізми налагодження зв'язків із стейкхолдерами та вітчизняними і закордонними партнерами. Реалізація освітньої програми за спеціальністю 033 Філософія, її цілі цілком відповідають стратегії університету. Слід відзначити також і те, що КНУ імені Тараса Шевченка активно долучається до розробки академічних політик, займаючи тим самим лідерські позиції в системі вищої освіти України. Зокрема, НПП та адміністративний персонал бере участь в комісіях та експертних радах МОН, які розробляють стандарти вищої освіти (зокрема, для спеціальності 033 Філософія) та інші нормативні документи і рекомендації, які визначають політику у вищій освіті України. Фокус групи із адміністрацією університету, НПП, представниками адміністративних служб, зовнішніми стейкхолдерами засвідчили, що ОП «Філософія» в ЗВО спирається на багаторічні традиції київської філософії і має перспективи подальшого розвитку. В ЕГ склалося враження, що в реалізації ОП задіяні висококваліфіковані фахівці, а також сформована потужна мережа співпраці із вітчизняними та закордонними академічними і наук.-дослідними інституціями. НПП, які викладають на цій ОП є визнаними в Україні і закордоном дослідники у галузі філософії. ЕГ було встановлено, що філософський факультет має сталих партнерів серед закорд. університетів, що сприяє інтернаціоналізації ОП та наукових досліджень, які проводяться НПП та здобувачами. Позитивною практикою, яку відзначає ЕГ є розвиток матеріально-технічної бази та створення безпечного освітнього середовища для усіх хто навчає та навчається за цією освітньою програмою, повністю враховуючи їхні освітні потреби. Разом з тим, ЕГ дійшла висновку, що у подальшому розвитку цієї ОП поліпшення потребують: практична підготовка здобувачів (запровадження освітнього компоненту у формі ознайомчої практики), комунікаційна політики щодо інформування здобувачів про основні принципи, запроваджені ЗВО в сфері формування індивідуальної освітньої траєкторії, академічної доброчесності, використання електронних ресурсів для онлайн навчання, співпраця із випускниками шляхом розвитку асоціації випускників філософського факультету.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1) Висока довіра до ЗВО та освітньої програми. Виражається у тому, що ЗВО залучає на навчання ОП вмотивованих вступників. Цей аспект ОП конкретизується у високих пріоритетах, наданих вступниками для ОП під час вступної кампанії. Також до співпраці в якості стейкхолдерів залучені провідні фахівці в галузі філософії. 2) Розвинута на високому рівні матеріально-технічна база. КНУ імені Тараса Шевченка створив комфортні та безпечні умови для викладання та навчання. Наявні добре оснащені технічними засобами аудиторії, розроблені механізми підтримки НПП щодо проведення занять в умовах онлайн. В будівлях університету повною мірою забезпечено умови для осіб з особливими потребами. Слід відзначити ефективне задіяння ресурсів для відновлення корпусів, які постраждали внаслідок ракетного обстрілу. 3) Висококваліфіковані людські ресурси. До реалізації ОП задіяні науково-педагогічні працівники, які є визнаними в Україні та закордоном дослідникам в галузі філософії. Значна частина освітніх компонентів складають авторські курси НПП. 4) Високий рівень інтернаціоналізації освітньої програми. Філософський факультет КНУ імені Тараса Шевченка має широку мережу партнерів за кордоном (Польща, Великобританія, Німеччина тощо). Під час фокус груп було наведено чимало прикладів міжнародного стажування НПП, участі в міжнародних наукових проектах, залучення іноземних викладачів до проведення занять, участі в програмах академічної мобільності. 5) Повага адміністрації ЗВО до професорсько-викладацького складу та здобувачів, що виражається у повній підтримці академічної свободи, заохочення ініціатив тощо.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

У загальному ЕГ дійшла висновку, що з метою поліпшення реалізації ОП «Філософія» в КНУ імені Тараса Шевченка, слід: запровадити ознайомчу практику, активізувати використання платформи e-learning для розміщення електронних версій навчально-методичного забезпечення з професійно орієнтованих дисциплін, поліпшити комунікацію зі здобувачами задля інформування про політики ЗВО, активізувати співпрацю із випускниками. Більш детально ці рекомендації ЕГ передбачають таке: 1) ЕГ рекомендує запровадити ознайомчу практику для здобувачів першого бакалаврського рівня освіти ОП «Філософія» з метою демонстрації їм можливостей реалізації після закінчення бакалаврату відповідно до окресленої в ОП придатності до працевлаштування. 2) Більш активного використання в якості платформи для розміщення навчально-методичних матеріалів до курсів потребує система e-learning, яка існує на філософському факультеті КНУ імені Тараса Шевченка і вказана в ОП як один із основних інформаційних ресурсів. Особливо актуальною ця рекомендація є в умовах онлайн навчання. 3) ЕГ рекомендує поліпшити систему комунікації, зокрема це стосується інформування здобувачів щодо основних політик університету в сфері формування індивідуальної освітньої траєкторії, академічної доброчесності тощо, а також взаємодії випускових кафедр із НПП з інших факультетів, задіяних в реалізації ОП з метою обговорення змісту

освітніх компонентів та врахування специфіки філософської освіти. 4) активізації потребує співпраця із випускниками, зокрема в форматі діяльності Асоціації випускників філософського факультету КНУ імені Тараса Шевченка.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Реалізація освітньо-професійної програми «Філософія» бакалаврського рівня вищої освіти цілком відповідає стратегічним цілям та політикам Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Університет має розроблений стратегічний план розвитку на 2018-2025 рр. (<https://cutt.ly/U9Vmy8J>). Постійно здійснюється моніторинг реалізації цього плану, уточнення цілей відповідно до актуальної ситуації. Останнє засвідчується тим, що у грудні 2022 року було розглянуто вченою радою та затверджено нову редакцію стратегічного плану. Також вчена рада визначає пріоритетні завдання на навчальний рік з виконання стратегії (наприклад, ухвала вченої ради від 27 червня 2022 року, <https://cutt.ly/c9VQzpb>). Під час зустрічі із адміністрацією університету проректор з науково-педагогічної роботи Андрій Гожик поінформував про основні політики визначення стратегічних пріоритетів ЗВО та кореляцію цілей факультетів та кафедр (в тому числі щодо розвитку та реалізації ОП) із загальною стратегією університету. Усе це засвідчує, що в КНУ імені Тараса Шевченка стратегія є реалістичною, базується на ґрунтовному аналізі основних тенденцій розвитку вищої освіти, а її реалізацію постійно моніторять та оцінюють на різних рівнях управління університету. Слід відзначити те, що в ЗВО заохочує ініціативу факультетів та кафедр щодо створення нових освітніх програм. Проректор під час фокус-групи зазначав, що проектні групи можуть вільно пропонувати нові ОП, які проходять декілька етапів оцінки, розглядаються на рівні факультетів, навчально-методичної ради університету і затверджуються вченою радою університету. Навчально-методична рада здійснює аналіз відповідності цілей і завдань ОП загальній стратегії університету (що стосується затвердження ОП «Філософія», див. Протокол НМР № 2-21 від 23.02.2021, <https://cutt.ly/e9VGS7X>) Стратегічний план розвитку ЗВО містить низку операційних цілей, які пов'язані із розвитком освітніх програм. Зокрема, значна увага приділяється питанням якості освітнього процесу. Відповідно до п. 1.2 стратегічного плану гарант та проектна група постійно долучаються до формування та застосування індикаторів, які дозволяють оцінити і підтвердити якість освітнього процесу. Відповідність цілей і завдань ОП стратегії університету підтверджується також її характером та орієнтацією на розвиток академічних, науково-дослідних вмінь здобувачів, а також інтернаціоналізацію ОП. Це корелюється із відповідними операційними цілями стратегічного плану: 4.2. інтеграція освіти і досліджень, 5.3. Удосконалення методичної, організаційно-правової та фінансової баз для забезпечення академічної мобільності студентів, аспірантів, науково-педагогічних працівників, а також для розвитку програм подвійного і спільного дипломування; 7. Формування наукової тематики наукових досліджень відповідно до актуальних напрямів розвитку фундаментальної та прикладної науки, потреб безпеки, обороноздатності і ефективного соціально-економічного розвитку України.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

При творенні та реалізації ОП «Філософія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти в КНУ імені Тараса Шевченка достатньою мірою враховуються потреби та побажання основних зацікавлених сторін (НПП, здобувачів, випускників, роботодавців). Цьому сприяє система проектування та затвердження освітніх програм, яка діє в ЗВО. Як визначила гарант на зустрічі з ЕГ, при проектуванні та внесенні змін до ОП враховувалися інтереси і пропозиції стейкхолдерів. Обговорення проекту освітньої програми проводилося на міжфакультетських засіданнях, де були залучені і мали можливість долучитися усі НПП, які викладають на ОП. Під час цих засідань розглядалися пропозиції від роботодавців, враховувалися результати опитування випускників та здобувачів (копії протоколів розміщені за покликанням: <https://bit.ly/zwRdELV>). Фокус група з роботодавцями засвідчила підтримку ОП «Філософія» від визнаних в Україні фахівців в галузі філософії. Зокрема, Вадим Менжулін зазначив, що у нього є постійний зв'язок із представниками філософського факультету КНУ імені Тараса Шевченка. Крім того, разом з ними, він долучений до методичної ради з філософії МОН України, яка займалася розробкою стандарту вищої освіти для бакалаврського рівня спеціальності 033 Філософія. Освітньо-професійна програма «Філософія» в КНУ імені Тараса Шевченка має академічний характер. Тому серед роботодавців представлені лише представники закладів вищої освіти – ЛНУ імені Івана Франка, НаУКМА, ОНУ імені І. Мечнікова. Разом з тим, в частині

«придатність до працевлаштування» ОП представлено досить широкий спектр можливостей для випускників, в тому числі за межами академічної діяльності. Відтак, ЕГ рекомендує розширити мережу стейкхолдерів (роботодавців), які могли б оцінити освітні компоненти та їх здатність забезпечити формування ПРН і компетентностей, пов'язаних із окресленими сферами діяльності бакалаврів філософії, яких формує ця ОП. Разом з тим, існує потреба посилити комунікацію із стейкхолдерами. ЕГ переконана, що доцільно більшу увагу присвятити рекомендаціям, які висловлюють випускники та роботодавці. Таке переконання сформувалося в результаті проведення фокус груп. Зокрема, під час фокус групи із роботодавцями Андрій Дахній давав надзвичайно конкретні пропозиції щодо освітніх компонентів. Під час фокус групи з випускниками учасники (наприклад, Дмитро Шкурко, Ілля Давіденко,) акцентували увагу на практичній підготовці здобувачів в рамках ОП, давали пропозиції щодо поліпшення змістового наповнення ОК «Іноземна мова» (англійська).

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Політика КНУ імені Тараса Шевченка щодо створення та реалізації освітніх програм передбачає вимогу, згідно з якою ОП мають сприяти розвитку корисних і необхідних для академічної, професійної і/або професійно-технічної сфери компетентностей, допомагає своєчасно адаптуватися до вимог ринку праці та професійних потреб осіб, які навчаються. Ця вимога чітко сформульована в пп. 1.7, 1.9, 2.10, 2.13.1 Положенні про організацію освітнього процесу (затверджене вченою радою 07 травня 2018 р. протокол № 10, <https://bit.ly/3DDFW9S>). Інтегральна компетентність, яку формує ОП «Філософія», а саме «здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі філософії та гуманітаристики або у процесі навчання, що передбачає застосування філософських теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов» цілком відповідає сучасним тенденціям розвитку гуманітарної освіти та запитам роботодавців. Формування цієї компетентності забезпечується цілою низкою ОК та ЗК, які пов'язані із формування дослідницьких навичок (ЗК 1, 3, 5, 14; ФК 7, 9, 13), розуміння сучасних тенденцій розвитку філософії (ЗК 14; ФК 1, 5, 14), мовних (ЗК 7, 8) та м'яких навичок, які потрібні для успішної реалізації випускника в умовах сучасного суспільства (ЗК 4, 10, 11, 12; ФК 3, 12). Як зазначено у звіті самооцінювання, при проектуванні освітньої програми «Філософія» першого рівня вищої освіти в КНУ імені Тараса Шевченка враховувався досвід низки провідних вітчизняних ЗВО. Ця інформація була повністю підтверджена під час розмов із гарантом, а також на зустрічі із стейкхолдерами (роботодавцями), які були представниками згаданих університетів і засвідчили, що брали участь в консультаціях з представниками філософського факультету КНУ імені Тараса Шевченка. Враховано також досвід закордонних ЗВО, з якими представники філософського факультету мають тісну співпрацю. Зі слів гаранта, враховувався досвід німецького університету в м. Мюнхен (зокрема, представники факультету Вахтанг Кебуладзе та Андрій Богачов проходили там стажування і вивчили досвід цього ЗВО); при проектуванні ОП було імплементовано досвід Амстердамського університету щодо викладання ОК, пов'язаних із логікою; враховано також досвід Університету Матея Бела в Банській Бистриці (Словаччина) та Зеленогурського університету (Польща), з якими КНУ імені Тараса Шевченка має досить інтенсивну співпрацю, про що свідчать представлені на запит ЕГ договори (<https://bit.ly/3YeVoXy>), а також неодноразові згадки під час фокус із адміністрацією, НПП, відділом міжнародного співробітництва.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня спеціальності 033 Філософія був прийнятий та затверджений Наказом МОН № 370 від 04 березня 2020 року (<https://bit.ly/3RDexkD>). Аналіз представленої для акредитації ОП «Філософія», що реалізується в КНУ імені Тараса Шевченка дав можливість ЕГ переконатися у тому, що загальні та спеціальні компетентності, а також програмні результати навчання повністю відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій, що стосуються бакалаврського рівня освіти, а також скорельовано із компетентностями та програмними результатами навчання, визначеними стандартом. Слід відзначити також те, що представники філософського факультету КНУ імені Тараса Шевченка (зокрема, Людмила Шашкова) брали участь в підкомісії МОН, яка займалася розробкою стандарту. Підсумкова атестація здобувачів відповідає вимогам, визначеним Стандартом. Вона передбачає складання кваліфікаційного іспиту, а також підготовку та захист кваліфікаційної роботи (ОК 17). Кваліфікаційний іспит з філософії передбачає оцінювання результатів навчання та їх відповідності вимогам цього стандарту та освітньої програми. На іспиті публічно перевіряються ПРН: 1-8, 10-15, 18. Метою захисту кваліфікаційної роботи в ОП визначено встановлення відповідності рівня освітньо[1]професійної підготовки випускника вимогам, що висувають до здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти в галузі гуманітарних наук за спеціальністю 033 «Філософія». Кваліфікаційна робота передбачає розгляд філософського питання, який має елементи наукового пошуку і присвячений розв'язанню складної спеціалізованої задачі або проблеми, що характеризується комплексністю і невизначеністю умов. Робота має продемонструвати рівень опанування методик здійснення філософських досліджень та навичок творчого розв'язання інтелектуальних завдань. Захист кваліфікаційної роботи відбувається публічно і передбачає перевірку ПРН 1-18. Загальна кількість кредитів освітніх компонентів відповідає стандарту і складає 240 кредитів ECTS. Усе зазначене вище дає підстави стверджувати, що цілковиту відповідність ОП «Філософія» першого (бакалаврського) рівня освіти, що реалізується в КНУ імені Тараса Шевченка, затвердженому стандарту для спеціальності 033 Філософія.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Усі практики та процедури ЗВО, які стосуються 1 критерію, відповідають нормативним законодавчим документам. Разом з тим, позитивною практикою є те, що в КНУ імені Тараса Шевченка існує ефективний механізм моніторингу реалізації стратегії, а також практика щорічного визначення пріоритетних завдань, які відповідають актуальним етапам реалізації стратегії. Відтак, реалізації ОП корелюються із визначеними стратегічними завданнями.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

ЕГ рекомендує провести міжкафедральне засідання з метою обговорення та врахування рекомендацій від стейкхолдерів (роботодавців та випускників), оскільки під час фокус груп звучало чимало конкретних пропозицій щодо змін, які заслуговують на увагу та оцінку доцільності реалізації зі сторони ГЗС, гаранта та НПП, задіяних в реалізації ОП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Детальний аналіз визначених цілей та перебігу реалізації ОП на основі ознайомлення із документами, стандартом МОН за спеціальністю 033 Філософія, проведення фокус груп дав можливість ЕГ дійти висновку, що реалізація ОП «Філософія» цілком відповідає стратегічному плану розвитку КНУ імені Тараса Шевченка. В ЗВО існують дієві політики врахування цілей та інтересів основних стейкхолдерів. ЕГ дійшла висновку, що підкритерії 1.1-1.4 повністю відповідають вимогам та нормативним документам і це дає підстави стверджувати, що реалізація ОП «Філософія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти в КНУ імені Тараса Шевченка, відповідає оцінці В за першим критерієм.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг освітньої програми «Філософія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, що реалізовується на філософському факультеті КНУ імені Тараса Шевченка становить 240 кредитів ЄКТС. Цей обсяг цілком відповідає вимогам до освітньо-професійних програм бакалаврського рівня, які висуваються Законом про вищу освіту (Ст. 5, п.4). Розподіл кредитів передбачає: 180 кредитів ЄКТС на дисципліни обов'язкового циклу, 60 кредитів ЄКТС – дисципліни вільного вибору студентів. Освітня програма містить структурно-логічну схему, яка дає уявлення про зв'язки між освітніми компонентами. На думку ЕГ, є усі підстави стверджувати, що представлена структурно-логічна схема є цілком логічною. Освітні компоненти, що складають освітню програму, дають змогу сформувати загальні та фахові компетентності, а відтак досягнути мети реалізації ОП. Структура освітньої програми цілком відповідає Стандарту МОН для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 033 Філософія. Зміни до ОПП були внесені в лютому-березні 2021 року. Вони були розроблені проектною групою на основі моніторингу реалізації ОП та обговорені на міжкафедральному засіданні (протокол № 1 від 12 лютого 2021 року, <https://cutt.ly/A99gFQj>). Ці зміни пов'язані із збільшенням обсягу кредитів в освітньому компоненті «Іноземна мова», зміною деяких освітніх компонентів для підсилення фахових компетентностей та збільшенням переліків дисциплін вільного вибору студента. Зазначені зміни відображені в Профіль Освітньої програми п. 2.1. «Перелік освітніх компонентів», п. 2.2 «Структурно-логічна схема ОП».

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Структура та зміст освітньої програми «Філософія» першого (бакалаврського) рівня освіти, що реалізується в КНУ імені Тараса Шевченка, дозволяє здійснювати якісну підготовку за спеціальністю 033 Філософія, а також досягати визначених програмних результатів навчання. Програма включає освітні компоненти, які дозволяють реалізовувати ідею академічної освіти в галузі філософії, забезпечують можливість фундаментальних знань в галузі сучасної філософії та досягати розуміння історичних та сучасних аспектів розвитку філософського знання. На основі ознайомлення із звітом самооцінювання, освітньою програмою, навчальним планом, проведення фокус-груп із здобувачами та науково-педагогічними працівниками, ЕГ дійшла висновку, що зміст ОП відповідає предметній області спеціальності 033 Філософія. ОП передбачає пов'язаність та взаємодоповнюваність освітніх компонентів. Освітні компоненти ОП структуровані відповідно до загального часу навчання за семестрами та роками навчання. Усе це дозволяє ефективно реалізовувати освітню програму та досягати її мету: надати освіту в області філософії із широким доступом до працевлаштування, підготувати студентів із особливим інтересом до певних областей науки і освіти, у тому числі для продовження навчання на другому (магістерському) освітньо-науковому рівні вищої освіти. Під час фокус груп НПП зазначали, що мали можливість долучитися до формування структури освітніх компонентів. Зокрема, Людмила Шашкова зазначила, що під час проектування структури ОП кафедри філософського факультету визначили свої пропозиції освітніх компонентів, згодом загальна структура обговорювалася на міжкафедральному засіданні. Це дало змогу передбачити в структурі курси, які присвячені усім філософським дисциплінам. Здобувачі та випускники під час фокус групи переважно схвально відгукувалися щодо змісту та структури ОП, її освітніх компонентів. Відзначали можливість здобути фундаментальну філософську підготовку, яка дозволяє реалізувати себе в різних сферах – науково-дослідна, викладацька діяльність, журналістика, аналітична робота, бізнес-проекти.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

ЕГ має усі підстави стверджувати, що зміст та структура освітньо-професійної програми «Філософія», що реалізується в КНУ імені Тараса Шевченка, цілком відповідає області спеціальності 033 Філософія. Це відображено набором освітніх компонентів, які дозволяють реалізувати фокус програми та досягнути формування інтегральної компетентності. Реалізація ОП та її складові дають можливість здобувачам отримати знання, які стосуються: історії філософії (ОК 03, 09, 14, 19, 27, 29), логіки (ОК 04, 06, 35), теорії пізнання (ОК 10, 18), філософії та методології науки (ОК 22, 31, 34), метафізики та онтології (ОК 05), етики та естетики (ОК 07, 11), соціальної філософії (ОК 08) тощо. Крім того, фокус програми значною мірою зосереджений на формування академічної культури та дослідницьких навичок. Зокрема, передбачено написання курсових робіт – з історії філософії (ОК 25) та теоретичної і практичної філософії (ОК 26), а також підготовку та захист кваліфікаційної роботи (ОК 17). Відповідність освітніх компонентів предметній області спеціальності 033 Філософія відображена в робочих програмах дисциплін. Робочі програми періодично переглядаються, актуалізуються та перезатверджуються на засіданнях кафедр. Викладачі мають можливість формувати структуру та зміст курсів відповідно до своїх наукових зацікавлень та результатів власних досліджень (це неодноразово зазначалося присутніми НПП на фокус групі та під час відкритої зустрічі). Здобувачі засвідчили, що викладачі на першому занятті інформують їх про загальний зміст та структуру курсів, завдання, принципи оцінювання, розподіл балів. Робочі програми дисциплін розміщено у відкритому доступі на сторінці філософського факультету КНУ імені Тараса Шевченка.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

В КНУ імені Тараса Шевченка передбачені політики формування індивідуальної траєкторії навчання для здобувачів, що навчаються за освітніми програмами. Принцип передбачення вибіркової складової ОП визначається Положенням про організацію освітнього процесу, зокрема п. 5.2.3. Цим пунктом передбачено, що у межах обсягу вибіркової складової особа, що навчається, має право обирати освітні компоненти самостійно. Такий вибір не обмежується навчальним планом програми, на якій особа навчається. Як зазначив під час фокус групи із адміністрацією проректор із науково-педагогічної роботи Андрій Гожик, освітні програми, які діють в університеті, можуть містити вибіркові ОК у вигляді загального списку, або ж погруповані у блоки (пакети) дисциплін. Основні принципи формування переліків вибірових дисциплін та здійснення вибору здобувачами представлені в інтерв'ю проректора, яке знаходиться у відкритому доступі (<https://cutt.ly/a9923Lx>) та розміщене на сайті університету. Вибір способу формування списків вибірових ОК визначають проектні групи ОП відповідно до специфіки спеціальностей та передбачення за ОП професійних кваліфікацій. ОП «Філософія» першого рівня вищої освіти передбачає 60 кредитів ECTS (1800 годин), що складає 25 % від загальної кількості кредитів за даною ОП. Такий розподіл цілком відповідає чинним вимогам, передбаченим законодавством України. Вибіркові дисципліни в навчальному плані погруповані за трьома блоками («Етика та естетика», «Історія філософії та логіка», «Теоретична і практична філософія») та 12-ма переліками. Студенти мають обирати блок, а також по одній дисципліні з кожного переліку. Під час зустрічі здобувачі зазначали, що вибір дисциплін здійснюється шляхом голосування, в результаті чого, обирається дисципліна, яка здобула найбільше голосів. Дисципліни за вибором викладаються, починаючи з 2-го курсу. Попри формальну визначеність у Положенні про організацію освітнього процесу допустимості вибору ОК поза навчальним планом програми, на якій навчається здобувач, студенти, які здобувають освіту за ОП «Філософія» не поінформовані про таку можливість. На фокус групі вони зазначали, що немає можливості здійснити вибору дисциплін на інших факультетах чи на загальноуніверситетському рівні. При цьому зазначали, що існує практика індивідуально домовитися із викладачами з інших факультетів про можливість прослухати їхній курс в статусі

«вільного слухача». З огляду на таке зацікавлення здобувачів на наявну практику відвідування лекцій на інших факультетах, ЕГ вважає доцільним рекомендувати ЗВО розглянути впровадження в структуру ОП «Філософії» можливості вибору дисциплін на інших факультетах.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

В ОП «Філософія» першого рівня вищої освіти, що реалізується в КНУ імені Тараса Шевченка, відсутні освітні компоненти у вигляді практик. Як зазначила гарант програми, таке рішення прийнято свідомо, оскільки унікальність цієї ОП пов'язана із її академічним характером. Здобувачів передусім орієнтують на формування навичок потрібних для проведення наукових досліджень в галузі філософії, а також вступу до магістратури. Студенти поінформовані про такий характер ОП. Для прикладу здобувачка Юлія Ніколенко зазначила, що вони орієнтовані переважно на наукову діяльність. Разом з тим, гарант та НПП під час фокус групи наголошували на тому, що в освітні компоненти, які вони викладають впроваджено практичну підготовку. Наприклад, про це розповідала Наталія Колотилова, зазначаючи, що практичні завдання передбачено в курсах ОК Об Сучасна логіка та ОК 38 Риторика; Михайло Бойченко зазначив, що в рамках свого курсу ОК 30 Методика викладання філософських дисциплін від приблизно 50% завдань передбачає таких, що формують практичні навички. Студенти також відзначали, що в межах багатьох курсів передбачено завдання, які стосуються формування навичок аналітика суспільно-політичних питань. Питання про відсутність практик піднімалося під час фокус групи з випусниками. Зокрема, Дмитро Шкурко зауважив, що під час його навчання періодично запрошувалися практики для ознайомлення студентів із можливостями реалізації фахівців з філософії на ринку праці. Однак на його переконання, передбачити практику в рамках ОП було б доцільно. Рекомендацією ЕГ є розглянути можливість запровадити ознайомчу практику для студентів бакалаврату ОП «Філософія». Така рекомендація зумовлена декількома обставинами: по-перше, в частині «придатність до працевлаштування» розробники ОП зазначили цілий спектр різних можливостей працевлаштування випусників, «бакалаврів з філософії», а саме в ОП зазначається: «бакалавр філософії може працювати у науковій, організаційно-управлінській та освітній галузях (дослідник); в органах державної влади та місцевого самоврядування; в аналітично-інформаційних інституціях; у друкованих та електронних засобах масової інформації, PR технологіях (аналітик); у соціальних та культурних закладах, громадських організаціях, партіях тощо (методист)»; по-друге, на зустрічі із випусниками ЕГ переконалася, що спеціальність «філософія» дійсно дає такі можливості (Лля Давіденко працює у видавничих проектах, Александр Король в сфері PR та журналістики, Дмитро Шкурко займається комунікацією, Аліна Бородій задіяна в рекламному бізнесі), і в той же час на фокус групі із здобувачами була відчутна певна їх «дезорієнтація» щодо сфер працевлаштування після бакалаврату. Тому в період навчання на бакалавраті доцільно ознайомлювати їх із можливостями професійного застосування здобутих навичок та вмінь у сферах визначених в ОП.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

На основі проведено аналізу ЕГ дійшла висновку, що ОП орієнтована на формування необхідних соціальних навичок (soft skills). Про достатнє забезпечення soft skills зазначали також випусники ОП. Наприклад, Дмитро Шкурко відзначав, що освітні компоненти суттєво розвинули його комунікативні навички, Александр Король відмітив навички пов'язані із критичним мисленням і вмінням обробляти великі масиви даних. Під час фокус групи науково-педагогічні працівники також наголошували на тому, що в межах своїх курсів звертають особливу увагу на формування соціальних навичок, які закономірно впливають із самої суті філософії – вміння критично мислити, налагоджувати діалог, підтримувати комунікацію тощо. ОП передбачає загальні компетентності, які стосуються soft skills. Можемо виділити ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним; ЗК 9. Здатність до міжособистісної взаємодії, здатність працювати в команді; ЗК 11. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності; ЗК 12. Здатність діяти на підставі етичних міркувань (мотивів); ЗК 13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. Ці загальні компетентності забезпечуються такими ОК циклу обов'язкових дисциплін: ЗК 4 – ОК 7, 17, 18, 24; ЗК 9 – ОК 17, 19, 29; ЗК 11 – ОК 2, 17, 25, 28; ЗК 12 – 7, 17; ЗК 13 – ОК 2, 7, 8, 15, 17, 19, 22, 27. З огляду на сучасні тенденції розвитку інформаційного суспільства та процеси діджиталізації ЕГ рекомендує передбачити формування в межах ОП цифрових компетентностей здобувачів.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт для спеціальності 033 Філософія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є

відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Детальний аналіз звіту самооцінки, нормативної бази ЗВО, навчального плану даної ОП дав можливість ЕГ дійти висновку, що обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів відповідає фактичному навантаженню здобувачів. Обсяг дисциплін обраховується в кредитах ECTS (1 кредит складає – 30 годин). Загальний обсяг освітніх компонентів за даною ОП складає 240 годин, що цілком відповідає вимогам, які висуваються до освітніх програм першого (бакалаврського) рівня освіти. Освітній процес за цією ОП планується відповідно до норм, визначених Положенням про організацію освітнього процесу (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf). Навчальним планом передбачено проведення лекційних та практичних занять, що визначається специфікою того чи іншого освітнього компонента. Аналіз навчального плану дав можливість дійти висновку, що тижневе навантаження здобувачів відповідає нормам, а навчальне навантаження у цілому гармонійно розподілене між семестрами. Всього за навчальним планом передбачено 7200 годин навчального навантаження (загальна кількість годин винесена на дисципліни обов'язкового циклу – 5400; кількість годин передбачених для вибіркових компонентів складає – 1800). Навчання в умовах воєнного стану здійснюється у змішаному форматі і регулюється наказом ректора № 795-32 (<https://cutt.ly/z98QeIW>). Під час фоку-групи із адміністративним персоналом керівник навчально-методичного відділу Андрій Пижик зазначив, що в КНУ імені Тараса Шевченка постійно відбувається моніторинг проведення занять, а також дотримання розкладу (в тому числі під час навчання із застосуванням онлайн технологій).

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів за дуальною формою освіти за ОП «Філософія» першого рівня вищої освіти в КНУ імені Тараса Шевченка не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Усі аспекти ОП, які стосуються другого критерію (структура, формування інтегральної компетентності, відображення в ОК предметної області спеціальності 033 Філософія, обсяг ОП та окремих ОК) цілком відповідають нормативним законодавчим документам.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Відсутність практики вибору здобувачами дисциплін на інших факультетах та їхня непоінформаність щодо такої можливості, яка передбачена нормативними документами та політиками ЗВО. ЕГ рекомендує впровадити в процес реалізації ОП «Філософії» можливість вільного вибору здобувачами дисциплін на інших факультетах; Відсутність ОК у вигляді практики. Існує необхідність посилення процесу формування в здобувачів практичних навичок шляхом впровадження в якості ОК ознайомчої практики, яка дозволить зорієнтувати здобувачів щодо можливостей професійного застосування здобутих навичок та вмінь у сферах визначених в ОП; Відсутність цифрових компетентностей та ОК, що забезпечує їх формування. З огляду на тенденції сучасного світу та ринку праці ЕГ рекомендує, передбачити в ОП формування в здобувачів цифрових компетентностей, запровадивши ОК з сучасних інформаційних технологій.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

На переконання ЕГ, ОПП «Філософія» першого рівня вищої освіти має логічну структуру. Освітні компоненти, що складають ОПП дають можливість формувати в здобувачів широкий спектр компетентностей та знань, які дозволяють їм реалізуватися на ринку праці. З огляду на усе зазначене експертна група дійшла висновку, що підкритерії 1-9 повністю відповідають нормам, відтак реалізація ОПП «Філософія» першого рівня вищої освіти в КНУ імені Тараса Шевченка відповідає оцінці В за другим критерієм.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

В КНУ імені Тараса Шевченка є сторінка приймальної комісії (<https://vstup.knu.ua/>). На ній розміщується актуальна інформація щодо вступу. Також розділ для абітурієнтів є на сторінці філософського факультету (<http://philosophy.univ.kiev.ua/ua/view/students/2/2/2>). Правила прийому в 2022 році було затверджено рішенням вченої ради Університету (протокол № 16 від 16 травня 2022 року) та оприлюднені (<https://bit.ly/3Ru89vS>). В документі чітко викладені умови та порядок прийому. Зміст правил прийому є повним, систематичним і дозволяє зрозуміти усі деталі вступної кампанії 2021 року. В документі не знайдено положень, що мають дискримінаційний характер. Крім того, абітурієнти та усі зацікавлені мають змогу ознайомитися із усіма документами, що регулюють вступ до КНУ імені Тараса Шевченка (<https://vstup.knu.ua/rules>). Представники факультету постійно проводили заходи з інформування абітурієнтів щодо вступної кампанії та особливостей вступу на спеціальність 033 Філософія. Деталі щодо профорієнтаційної роботи розповів під час фокус групи Ярослав Соболевський, який в 2022 році брав участь в організації профорієнтаційної роботи та проведенні вступної кампанії. Зокрема, відзначив значне зацікавлення абітурієнтів вступом на ОП «Філософія», що засвідчено участю школярів в днях відкритих дверей, а також високими пріоритетами, які надавали абітурієнти вступу на ОП «Філософія» в КНУ імені Тараса Шевченка.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

В правилах прийому до КНУ імені Тараса Шевченка визначено порядок участі в конкурсному відборі, порядок розрахунку конкурсного бала, визначено конкурсні предмети та їх вагові коефіцієнти для спеціальності 033 Філософія (Українська мова 0,35, Математик 0,25, Історія України 0,4). Університет приділяє значну увагу інформуванню абітурієнтів. Про специфіку спеціальностей філософського факультету розповідається у відеоекскурсії для абітурієнтів (<https://bit.ly/3l6iMcq>).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В КНУ імені Тараса Шевченка існують розроблені механізми визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО. Це регулюється такими документами Університету: 1) Положення про організацію освітнього процесу, затверджене вченою радою університету 07 травня 2018 року, протокол № 10 (<https://cutt.ly/U99tGp9>); 2) Порядком поновлення та переведення здобувачів вищої освіти (студентів, слухачів, курсантів), затвердженим вченою радою 14 січня 2019 року (<https://cutt.ly/K99tYll>), 3) Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність Київського національного університету імені Тараса Шевченка від 29.06.2016 р. (<https://cutt.ly/n99ysSJ>). Документи відповідають нормам українського законодавства та рекомендаціям МОН України, представляють детально описаний порядок переведення та визнання результатів навчання. Під час зустрічі із представниками відділу міжнародного співробітництва було підтверджено, що політики університету щодо визнання результатів, отриманих в інших ЗВО дієві і застосовуються. Зокрема, фахівець з академічної мобільності Лілія Галич зазначила, що відділ надає допомогу здобувачам щодо організації мобільності, консулює щодо підготовки індивідуального плану, де визначають освітні компоненти, отримані в закордонних ЗВО, які можуть бути перезараховані в КНУ імені Тараса Шевченка. Навела приклади участі здобувачів ОП «Філософія» в програмах академічної мобільності (наприклад, Єгор Бакуш, Поліна Грушевська). Крім того, зазначила, що з огляду на повномасштабну війну, Університет долучився до ініціативи внутрішньої мобільності, з метою надання можливості здобувачам українських ЗВО, навчальні заклади яких не мали змогу провадити освітній процес протягом весняного семестру 2022 року, навчатися в КНУ імені Тараса Шевченка.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

КНУ імені Тараса Шевченка на цей момент не здійснює визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Своє рішення адміністрація університету аргументує покликаннями на європейські документи, що стосуються вищої освіти. Разом з тим, за словами проректора з науково-педагогічної роботи Андрія Гожики, на цей момент в університеті розроблено положення, яке регулюватиме визнання результатів, отриманих і неформальній та інформальній освіті. Проект цього положення знаходиться на етапі розгляду науково-методичною радою

університету. Прикладів визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті за ОП «Філософія», не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Реалізація ОП «Філософія» в аспекті доступу до освітньої програми та визнання результатів навчання повною мірою відповідає вимогам нормативних законодавчих документів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабких сторін та порушень щодо забезпечення доступу до освітньої програми та визнання результатів не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

На переконання ЕГ, ОП "Філософія" у контексті Критерію 3 "Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання" відповідає рівню В. Така оцінка ґрунтується на тому, що усі підкритерії цілком відповідають вимогам, в ЗВО наявні сталі практики прийому на навчання, вони чіткі й зрозумілі, а також впроваджено дієві та обґрунтовані механізми визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

На ОП використовуються як традиційні, академічні, так і інноваційні форми та методи навчання: лекції, в т.ч. гостьові, із залученням вітчизняних та іноземних науковців, семінари, колективні обговорення та дискусії, тестування, опрацювання філософських першоджерел, написання есе, проблемний метод, застосовується метод герменевтичної експертизи, логіко-семіотичного аналізу, розв'язування задач. Ряд дисциплін мають практично орієнтовані методи навчання (Логіка, Етика, Методика викладання філософських дисциплін, Теорія та практика аргументації, Риторика, Практична філософія та філософія права, Естетика. Здобувачам пропонується оригінальний спецкурс по Київській філософській школі, розроблений в межах ОП. Гарант зазначила, що щосереді для бакалаврів та магістрів організуються воркшопи з логіки та семантики, на яких обговорюються теми неklasичної логіки – за ініціативи західних фахівців-філософів. Проф. І.Хоменко в співавторстві з Я.Шрамко (Криворізький ДПУ) організували та провели для студентів огляди міжнародних зарубіжних конференцій з логіки та проблематики контекстного аналізу філософських текстів. Проф. М. Бойченко зазначив, що відсутність практики на ОП компенсується формуванням практичних навичок в процесі навчання. Зокрема, він відмітив, що 50% завдань для здобувачів передбачають самостійну роботу й здобуття навичок аналітичного характеру, підготовку аналіт довідок тощо. На його курсі "Методика викладання філос.дисциплін" всі здобувачі готують індивідуальну методичну розробку лекції (обсяг 1 д.а.), яка передбачає розробку методичних матеріалів, понятійного апарату за темою тощо. Доц. В.Титаренко вказав, що на своїх заняттях "Сучасна світова філософія" та "Німецький ідеалізм" орієнтує студентів на використання та опрацювання іноземних філософських першоджерел, а отже посилене вивчення іноз.мов, оволодіння понятійним апаратом, що сприяє введенню студентів в іноземне філософське середовище, посиленню їхніх професійних навичок, загальних та фахових компетентностей.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформація щодо організації та змісту освітнього процесу висвітлена: офіційна загально університетського характеру, (в т.ч. положення, якими регулюється освітній процес, етичний кодекс, про репутаційну політику тощо) на сайті КНУТШ (<http://www.univ.kiev.ua/ua/#geninf>), щодо розкладу занять, змісту ОП – на сайті факультету (<http://www.univ.kiev.ua/ua/departments/philosophy/>), приймальної комісії та у соціальних мережах (ФБ, Інстаграм, Телеграм) – щодо заходів, які плануються кафедрами та вже проведені. В 2022 р. обсяг інформації суттєво скоротився, порівняно з попередніми роками. Шлях пошуку на сайті достатньо складний. Доступ до інформаційних ресурсів (РП та силабусів) є стабільним – на сайті ф-ту розміщені актуальні та затверджені РП: <http://philosophy.univ.kiev.ua/ua/view/rb-pr/239/238/2>, є перелік діючих ОП: http://philosophy.univ.kiev.ua/ua/view/ed_sci_pr/2/all/2; інформація про ОП Філософія за 2020-2022 рр.: http://philosophy.univ.kiev.ua/ua/view/opp_philos/239/238/2. Основним джерелом інформаційного й навчально-методичного забезпечення ОП є кабінет філософії та електронна бібліотека філософського факультету; e-learning – система електронного навчання філософського факультету. Бібліотека пропонує безкоштовний доступ (з корпоративної мережі) до наукометричних баз (Scopus, WoS), до електронних наукових публікацій: <http://www.univ.kiev.ua/ua/lib>. Існує корпоративна пошта університету. Інформація щодо порядку та критеріїв оцінювання міститься в РП дисциплін, її доносять до здобувачів НПП на 1-му занятті. Здобувачі продемонстрували обізнаність щодо критеріїв оцінювання та розуміння своїх прав щодо подання апеляцій тощо. В умовах онлайн навчання здійснюється на платформі Google (Class Room) та в системі e-learning. Система Class Room забезпечує диференційоване стабільне спілкування з кожним здобувачем, як зазначив доц. В.Титаренко, дозволяє індивідуально консультувати студентів в процесі навчання та наукової діяльності. Наповненість навчальними курсами в межах системи e-learning є недостатньою. НПП зазначали, що e-learning є допоміжною системою, тому не всі курси в ній наявні. Експерти рекомендують розширити використання системи, раз вона являється одним з основних джерел, особливо в умовах онлайн навчання та нестабільності електромережі.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Гарант ОП зазначила, що акцент програми зроблено на дослідницькій складовій за рахунок розширення блоку дисциплін вільного вибору студентів та самостійної роботи (кожен 5-й тиждень навчання), яка передбачає опрацювання великих текстових масивів. На ОП існує практика стимулювання наукової роботи здобувачів (написання тез доповідей, наукових статей). Щорічно проводяться Дні науки ФФ, де здобувачі апробують результати своєї наукової діяльності. У внз є ряд фахових журналів, де здобувачі мають змогу публікувати свої роботи. Публікації у всіх виданнях ун-ту безкоштовні. Як зазначив проф. М.Бойченко, факультет, за підтримки ректора, готується до проведення філософського конгресу, який би об'єднав здобувачів, викладачів та випускників ОП в єдиному просторі філософського форуму. Здобувачі висловлювали побажання запровадити проходження практики для закріплення отриманих знань і навичок та апробації їх у власній практичній діяльності (Шкурко Д., Король О., Ершов С.). При цьому здобувачі та випускники ОП, що вже мають досвід роботи, відмітили, що здобутих на ОП знань та навичок (вміння мислити, опрацьовувати великі текстові масиви, творчі навички) виявилось достатньо для роботи (Орехова А., Бородій А. - аналітиком, Давиденко І. – експерт з суспільно-політ. питань). Здобувачі позитивно відмічали широкий діапазон вибіркових дисциплін, які задовольняють їхні освітні потреби. Це стало вирішальним при виборі ВНЗ для вступу (Кулик З.) Випускники ОП відмітили, що за результатами їхнього опитування до ОП були внесені зміни, зокрема збільшення кредитів на вивчення англ. мови. Водночас негативно було оцінено скорочення годин на вивчення класичних мов (старогрецької та латини – 1 семестр). Роботодавці стримано відгукнулись щодо відсутності практики на ОП, вказуючи на те, що для ОС Бакалавр це припустимо (Старовойтова І., Юркевич О.). Проф. Шевцов С. оцінив відсутність практики на ОП як прояв академічної свободи викладачів та закликав довіряти їхньому досвіду. Проф. Дахній А. висловив рекомендацію щодо викладання новоєвропейської філософії 19 ст., а саме: не зводити її лише до курсу німецького ідеалізму. Поради роботодавців щодо покращення ОП враховуються, вони брали участь в опитуваннях, в обговоренні ОП, при узгодженні ОП у відповідність до стандарту ВО (2022 р.).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

ЗВО на 3-х рівнях проводить контроль якості навчання (кафедра-факультет-університет), наголошуючи на відповідальності гаранта за якість реалізації ОП. Керівник відділу забезпечення якості освіти Щеглюк Д. та навчально-методичного відділу університету Пижик А. освітній рівень здобувачів ОП оцінили як достатній для набуття відповідної кваліфікації. НПП щорічно (з можливістю пролонгованої дії РП на наступний рік) оновлюють зміст РП. РП обговорюються на засіданнях кафедр, ВР факультету, схвалюються на засіданнях наук.-метод. комісії та затверджуються на рівні кафедр та факультету. Оновлення здійснюється як за ініціативи гаранта, так і НПП, за результатами опитування здобувачів та роботодавців. Оновлення стосуються змісту РП, відповідності змісту дисциплін стандарту ВО за спеціальністю, рекомендованої літератури тощо. В розділі Робочі програми навчальних дисциплін http://philosophy.univ.kiev.ua/ua/view/navch_programy/2/all/2 містяться РП, датовані 2017 р. Доцільність їхнього розміщення на сайті незрозуміла. Гарант ОП Щербина О., проф. Шашкова Л. зазначили, що існує практика 5-літньої апробації ОП, впродовж якої вона залишається незмінною, вивчається та аналізується. В цей період разом з навчальними планами діють оперативні плани, в які вносяться поточні зміни за результатами щорічної апробації ОП. Проф. А.Богачов зазначив, що він здійснив переклад ряду філософських творів з німецької на українську, проте така робота не вважається науковою. Це негативно позначається на забезпеченні українського філософського товариства якісними вітчизняними перекладами іноземних першоджерел, особливо зважаючи на російську агресію

проти України та надмірну заідеологізованість російських перекладів, що робить їх неприйнятними для використання ще й з цієї точки зору. Доц. Приходько В. звернув увагу на актуальність свого спецкурсу (ВК) "Методологія в ситуації невизначеності", який відображає динаміку змін сучасного світу. Доц. Якубіна В. зазначила, що була помічником гаранта на ОП та завірила, що її оновлення є систематичними та відповідають актуальним тенденціям сьогодення.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Програми міжнародної академічної мобільності розробляються Відділом академічної мобільності ун-ту. Здобувачі мають змогу навчатись за програмою Еразмус+ в ун-тах Словаччини, Польщі (Зеленагурський, Вроцлавський, Варшавський), Німеччини (Берлінський ім. Гумбольдтів). Брала участь в навчанні за програмою студенти: Бахуш Є., Лесик Л. В Існує практика проведення Днів Еразмус+ та Тижнів Еразмус+ для ознайомлення студентів з можливостями навчання за програмою та видачею сертифікатів. Запроваджено систему подвійного диплому з університетом в м. Зелена Гура (Польща). Запроваджена практика віртуальної мобільності (двосторонній обмін лекторів) для НПП (Португалія, Швеція, Нідерланди, Чилі, США); стажування (ун-ти Німеччини, Польщі, Словаччини). Стажування пройшли професори Щербина О., Шашкова Л., доценти Маслікова І., Лактіонова А., асистент Буцикіна Є.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених в ОП цілей, ПРН, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Принцип студентоцентрованого навчання реалізується в достатній мірі, як і принцип поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП. Інформація про форми контролю та критерії оцінювання доводиться викладачем до студентів під час першого заняття з НД і знаходиться у постійному доступі на сайті факультету (РП). Означені аспекти ОП є нормою і відповідає нормативним законодавчим документам. Позитивною практикою є запрошення видатних українських (Т.Возняк, Я.Шрамко, А.Мельник) та зарубіжних (Р.Сапенько, Г. Мелікідзе, П.Я. Ференскі) філософів для проведення зустрічей і занять зі студентами. Сильною стороною реалізації ОП є те, що в ЗВО працює система підтримки міжнародної та внутрішньої мобільності, що засвідчено участю здобувачів та НПП цієї ОП у навчанні та стажуванні за програмою Еразмус+ (Бахуш Є., Лесик Л.), подвійний диплом (ун-г м. Зелена Гура, Польща). Позитивною практикою є запровадження практики віртуальної мобільності (двосторонній обмін лекторів) для НПП (Португалія, Швеція, Нідерланди, Чилі, США); стажування (ун-ти Німеччини, Польщі, Словаччини).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Недостатність викладання філософської англійської мови, зважаючи, що здобувачі націлені на опанування оригіналів філософських текстів та міжнародне філософське спілкування та висловлювали побажання щодо таких змін в ОП. Аналіз РП навчальної дисципліни «Практичний курс іноземної мови Англійська мова за професійним спрямуванням», свідчить, що вона відповідає специфіці ОП та спеціальності ОЗЗ Філософія. Однак назва ОК відрізняється в ОП, навчальних планах та РП навчальної дисципліни, зокрема в ОП, навчальних планах – «Іноземна мова»; в РП навчальної дисципліни – «Практичний курс іноземної мови Англійська мова за професійним спрямуванням» (титульна сторінка), «Практичний курс іноземної мови (Англійська)» (стор. 3). Рекомендуємо скорелювати назви та зміст дисципліни. З метою посилення цифровізації управління освітнім процесом рекомендуємо запровадити обов'язковість використання платформи електронного навчання e-learning для розміщення навчально-методичних матеріалів усіх освітніх компонентів за спеціальністю в умовах дистанційного навчання.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Аналіз критерію 4 дозволяє зробити висновок, що за всіма підкритеріями ОП відповідає законодавчим та нормативним вимогам щодо навчання і викладання. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам

студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів. ЗВО забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО та передбачають академічну мобільність здобувачів та викладачів, відкривають широкий спектр можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії. На переконання ЕГ, ОП "Філософія" у контексті Критерію 4 "Навчання і викладання за освітньою програмою" відповідає рівню В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти розроблені згідно «Положення про організацію освітнього процесу» є чіткими, зрозумілими, сприяють досягненню здобувачем ПРН з освітнього компоненту та ОП. Вимоги містяться в РП дисциплін, які оприлюднені на сайті ф-ту. Передбачений поточний (усні доповіді на семінарах, участь у дискусії, презентації самостійних досліджень: есе, колоквиум, конспект першоджерел, інтерактивна робота у групах та презентація її результатів, логічний аналіз аргументації тощо), контрольні роботи та підсумковий (іспит, залік, диференційований залік) контроль знань здобувачів. Контроль знань передбачає дворівневе оцінювання: результати теоретичних знань складають 40% від загальної оцінки, оцінювання результатів практичної підготовки складає 60% загальної оцінки. Мінімальний пороговий рівень оцінки з будь-якої дисципліни становить 60 балів зі 100 максимальних. Форми контролю чіткі, прозорі та зрозумілі для здобувачів, сприяють досягненню ПРН. Окремими видами індивідуального завдання для закріплення, поглиблення й узагальнення знань, їх застосування до комплексного вирішення конкретного фахового завдання, є підготовка та захист курсової роботи з історії філософії та з теоретичної і практичної філософії. Інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання зазначається у РП навчальних дисциплін, розміщених на сайті філософського факультету <https://cutt.ly/P3dXe8v>. Інформація доводиться до всіх здобувачів на першому занятті з кожної дисципліни. Також для інформування студентів використовуються офіційні сторінки та канали КНУТШ Telegram (t.me/knu_ua), Facebook (<https://cutt.ly/X3dXuAD>), Instagram (<https://cutt.ly/23dXSOP>) та кафедральні сторінки. Використовується ел. журнал, де здобувачі можуть ознайомитись з набраною кількістю балів за дисципліну, або особисті повідомлення – усні або на ел. пошту. В курсах, які розміщені на платформі e-learning зазначені форми контрольних заходів, вимоги до якості знань та критерії оцінювання здобувачів. В ході спілкування з викладачами Колотилова Н. та Крикун В. зазначили, що під час проведення іспитів та захисту кваліф. робіт в режимі онлайн студентам ставились проблемно орієнтовані питання, що передбачають аналітичну відповідь, якої не можна списати в інтернеті, але слід застосовувати аналітичні, логічні та творчі компетентності. Таким чином забезпечується дотримання вимог академічної доброчесності та виявляється повага до особистості студента.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Форми атестації здобувачів, зокрема захист курсової роботи, кваліфікаційний іспит з філософії, відповідають вимогам Стандарту ВО спеціальності 033 «Філософія» першого (бакалаврського) рівня.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Об'єктивність забезпечується шляхом використання практики залучення двох екзаменаторів. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів визначається «Положенням про організацію освітнього процесу» (https://www.knu.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf) та положеннями «Порядку вирішення конфліктних ситуацій у КНУТШ» (<https://www.knu.ua/pdfs/official/Procedure-for-resolving-conflict-situations-in-University.pdf>). Іспити проводять у письмовій та письмово-усній формі. Порядок оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів регулюється: Положенням про організацію освітнього процесу у КНУТШ, Положенням про Апеляційну комісію – щодо вступних іспитів на ОП (<https://vstup.knu.ua/userfiles/files/Appellate%20Commission.pdf>); Положенням про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії в КНУТШ від 03.10.2014 р. (nmc.univ.kiev.ua/docs/Polojennya%20opro%20DEK.doc) На ОП конфліктних ситуацій не було, здобувачі відзначили доброзичливість викладачів, розуміння ними складнощів поточної ситуації (відсутність інтернет-зв'язку, електрики тощо).

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності у КНУТШ зазначені у: «Положенні про організацію освітнього процесу у КНУТШ» (визначені види порушень і відповідальність здобувачів освіти та НПП); Етичному кодексі університетської спільноти: <https://www.knu.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university-community.pdf>; «Положенні про систему виявлення та запобігання академічному плагиату у КНУТШ»: <http://senate.univ.kiev.ua/?p=1352>; Ухвалі ВР КНУТШ «Про репутаційну політику КНУТШ»: <http://senate.univ.kiev.ua/?p=937>; Ухвалі ВР КНУТШ «Вимоги етичної компетентності та запобігання неетичної поведінки представників університетської спільноти»: <http://senate.univ.kiev.ua/?p=1733>; Положенні про забезпечення дотримання академічної доброчесності у КНУТШ (містить визначення порушень академічної доброчесності, порядок перевірки робіт та види відповідальності за порушення академічної доброчесності): <http://senate.univ.kiev.ua/?p=2104>. Перевірка оригінальності тексту кваліфікаційних робіт здійснюється за допомогою системи Unicheck (безплатно; у разі виявлення плагиату повторна перевірка відбувається за кошти автора), дипломні роботи розміщуються у репозитарії кваліфікаційних робіт. Наукові публікації студентів проходять процедуру рецензування. Для популяризації академічної доброчесності з во бере участь в проєкті «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» від Американських Рад з міжнародної освіти (<https://academiq.org.ua/pro-proekt/>). Ці питання розглядаються при вивченні ОК «Вступ до університетських студій», «Методика викладання філософських дисциплін». Студпарламент також опікується поширенням принципів академічної доброчесності (<http://sp.knu.ua>). Види реакції на порушення академічної доброчесності: повторне проходження оцінювання; повторне проходження курсу; відрядження з Університету (крім осіб, які здобувають загальну середню освіту в ліцеї й коледжах); позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих Університетом пільг з оплати навчання; тощо. Спеціальні закони та окремі Положення Університету, які затверджує Вчена Рада Університету та погоджують органи самоврядування здобувачів освіти, визначають відповідальність здобувачів освіти та НПП за конкретні порушення академічної доброчесності.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Інформація про форми контролю та критерії оцінювання доводиться викладачем до студентів під час першого заняття з НД і знаходиться у постійному доступі на сайті факультету (РІП). Це дозволяє здобувачам досягти ПРН, визначених стандартом та ОПП, запобігти конфліктним ситуаціям. У разі їх виникнення прописані чіткі процедури розв'язання конфліктів. Правила академічної доброчесності є обов'язковими для всіх членів університетської спільноти, їхнє дотримання прописане в контракті працівників та здобувачів ВО. Означені аспекти ОП є нормою, визначеною нормативними законодавчими документами. Позитивною практикою ЗВО є популяризація та поширення репутаційної політики («Про репутаційну політику КНУТШ»), вимог етичної компетентності (Етичний кодекс університетської спільноти; «Вимоги етичної компетентності та запобігання неетичної поведінки представників університетської спільноти» тощо). Це засвідчує лідерські позиції КНУТШ серед ЗВО України та високі позиції у світовому рейтингу університетів. Просвітницькі заходи щодо якості оцінювання знань здобувачів та поширення принципів академічної доброчесності звернені до самосвідомості здобувачів та акцентовані на повазі до авторського права, формуванні культури цитування та правил роботи з науковими першоджерелами в процесі наукової діяльності. Важливо, що контроль знань здобувачів будується на повазі до особистості студента, визнанні його гідності. Це досягається як шляхом виховання (співбесіди із здобувачами, участь в проєкті «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» від Американських Рад з міжнародної освіти), так і шляхом застосування навчальних методів, які стимулюють самостійне, творче, критичне мислення (проблематизація завдань, написання есе, інтерактивна робота у групах, індивідуальне консультування тощо).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабких сторін не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Аналіз критерію 5 дозволяє зробити висновок, що за всіма підкритеріями ОП відповідає законодавчим та нормативним вимогам щодо проведення контрольних заходів, оцінювання здобувачів та дотримання вимог академічної доброчесності. Інформація про форми контролю та критерії оцінювання є прозорою, зрозумілою та знаходиться у постійному доступі на сайті факультету. Правила академічної доброчесності є обов'язковими для всіх членів університетської спільноти, їхнє дотримання передбачене контрактом працівників та здобувачів ВО. При цьому університет забезпечує повагу до особистості як студента, так і викладача, прагнучи уникнути ситуацій приниження їхньої гідності. Університет на всіх рівнях турбується про забезпечення своєї репутації одного з лідерів вищої освіти України, що має високі показники в світовому рейтингові університетів. На переконання ЕГ, ОП "Філософія" у контексті Критерію 5 відповідає рівню В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Зарахування викладачів здійснюється не на ОП, а на кафедри. Академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання. Всі НПП, залучені до викладання, мають науковий ступінь (доктор або канд. наук). Здебільшого НПП є випускниками філос. ф-ту КНУТШ, частина – продовжують філософські династії (М.Бойченко, Ю.Павлов). Значна частина освітніх компонентів складають авторські курси НПП. В ун-ті існує практика вихідної мобільності, НПП запрошуються для проведення занять, читання лекцій в інші укр. та світові ун-ти (visiting professor). Так, в 2022р. І.Хоменко, І.Маслікова були запрошені в Берлінський ун-т на наукові заходи та для читання лекцій. Обопільний обмін лекторами здійснюється з університетами Польщі, Чилі (Католицький ун-т), Австрії, Швеції, Нідерландів, США (Каліфорнійський ун-т). Філософський факультет має сталих партнерів серед закордонних університетів, що сприяє інтернаціоналізації освітньої програми та наукових досліджень, які проводяться науково-педагогічними працівниками та здобувачами.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедури конкурсного добору викладачів на ОП є прозорими, дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму. Регулюються «Порядком конкурсного відбору на посади науково-педагогічних працівників у КНУТШ» (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=1863>) та «Положенням про порядок проведення конкурсу на заміщення вакантних наукових посад у КНУТШ» (<https://science.knu.ua/upload/iblock/35d/35d232242b24a0d67b42a49bea2b2ea7.pdf>). НПП проходять двохетапну процедуру добору: обговорення та атестація на кафедрі; персональний розподіл дисциплін, з врахуванням відповідності основним кваліфікаційним вимогам щодо провадження освітньої діяльності. Кафедра та гарант ОП оцінюють достатність кваліфікаційного рівня викладача, публікаційну активність у фахових виданнях. Атестація на кафедрі передбачає встановлення рівня наукової, методичної й педагогічної кваліфікації викладача, досвід роботи, аналіз проведеного відкритого заняття. Щосеместрово проводяться опитування здобувачів на предмет їхньої задоволеності викладачами. Якщо опитування показує високий рівень незадоволення, викладача замінюють. Про це на зустрічах з ЕГ розповідали студенти та представники адміністрації, не зазначаючи прізвищ.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу, проведення зустрічей із здобувачами, участі в конференціях і круглих столах. Менжулін В. (НУКМА) зазначив, що співпраця між факультетами відбувається на рівні залучення випускників бакалаврату до вступу на магістратуру, роботодавців залучають до рецензування кваліфікаційних та курсових робіт. Дахній А. (ЛНУ), І.Старовойтова (ОДУ) вказали на те, що роботодавців залучають до обговорення ОП. Вони брали участь в обговоренні блоків вибіркових дисциплін, змісту ОП, узгодженні ОП зі стандартами освіти. Під час зустрічі з ЕГ А.Дахній висловив побажання не обмежувати західну філософію 19 ст. курсом з німецького ідеалізму, а розширити його з урахуванням внеску філософів інших західних країн. І.Старовойтова вбачає можливим доповнити зміст ОП курсом «Філософія освіти» для посилення практичної складової ОП. Шевцов С. (ОДУ) відстоював тезу щодо академічної свободи НПП та їхнього права визначати зміст ОП, виходячи з викладацького та науково-дослідницького досвіду. У листопаді 2022 року на філос. фак.-ті створена Експертна рада роботодавців, що складається зі стейкхолдерів, яких делегують кафедри.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЗВО залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців до викладання, керівництва практикою, кваліфікаційними роботами шляхом зарахування на частину ставки й погодинної оплати праці, а також за сумісництвом. Фахівцям-практикам надається дозвіл на читання лекцій, незалежно від наявності наукового ступеня. До читання лекцій та проведення занять із здобувачами залучені експерт галузі філософії д.філос.н., професор Пролеєв С.В. (Ін-т філософії НАНУ), к.філос.н., доцент Гладких В.В. («Східноєвропейський центр реформ»), к.політ.наук, доцент Якубін О.Л. (науковий журнал «Актуальні проблеми філософії та соціології»). Я.Шрамко (ректор Криворізького ДПУ) разом з проф. І.Хоменко організують для студентів огляди міжнародних зарубіжних конференцій з логіки та проблематики контекстного аналізу філософських текстів. Професіонали-практики долучаються до проведення семінарів, круглих столів.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Викладачі ОП мають можливість підвищувати кваліфікацію у ЗВО та його структурних підрозділах (Ін-т післядипломної освіти; відділ академічної мобільності КНУТШ, відділ міжнародних зв'язків). У КНУТШ запроваджена практика направлення викладачів на стажування, преміювання за високі результати публікаційної активності. Діють програми підвищення кваліфікації: програма розвитку цифрових компетентностей викладачів (<https://www.facebook.com/kyiv.university/posts/5392026514155920>), платформа для фахового розвитку НПП, підвищення рівня пед. майстерності (<http://www.univ.kiev.ua/news/11415>); програми підвищення кваліфікації, розроблені спільно ІПО і ВЗАО (<http://www.ipe.knu.ua/#details-0-2>, <http://www.ipe.knu.ua/#details-0-1>). Гарант ОП Щербина О.Ю., проф. Хоменко І.В, доц. Приходько В.В. підвищували кваліфікацію за програмою «Роль гарантів освітніх програм у розбудові внутрішньої системи забезпечення якості освіти» (2022); Щербина О.Ю., Хоменко І.В, Колотилова Н.А., Маслікова І.І. брали участь у програмі «KNU Teach Week 1». Є доступ до міжнародних науково-інформаційних ресурсів (15 наукометричних баз). В ЗВО існує рейтинг НПП, кращі показники оприлюднюються, НПП нагороджуються грамотами, відзнаками, преміюються. Низькі показники не оприлюднюються. За словами проректора А.Гожика: питання вирішуються на персональному рівні викладача та адміністрації аби не принижувати гідність викладачів. В трудовому договорі НПП обов'язковою є публікація в журналах, що входять до наукометричних баз Scopus, WoS. Бібліотека за поданням кафедр щорічно формує звіти публікаційної активності НПП, за результатами кращі НПП преміюються, отримують відзнаки (Положення щодо матеріального заохочення фахівців). Навчально-методичний відділ здійснює моніторинг проведення занять. На період повномасштабної російсько-української війни ЗВО організував Пункт Незламності, є постійний інтернет та живлення. Всі НПП отримали ліцензований доступ до платформи Zoom, але самостійно вирішують, на якій платформі працювати. НПП, які на час війни виїхали за кордон, мають можливість проводити заняття дистанційно, з ними укладена додаткова угода до контракту щодо умов дистанційної роботи. ЗВО надає психологічну підтримку викладачам та студентам через психологічну службу.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

НПП регулярно обмінюються досвідом з українськими та іноземними колегами, знайомляться з їхніми здобутками в області філософії та її викладання. В.Кебуладзе проходив стажування щодо особливостей перекладу філософських творів (Мюнхен, Німеччина); А.Лактіонова пройшла стажування з викладання та змісту аналітичної філософії (Німеччина). Щербина О., Титаренко В., Варениця О., Соболевський Я., Руденко С., Шашкова Л. стажувались у різні роки в ун-ті м. Зелена Гура (Польща) щодо досвіду викладання та вивчення філософії. НПП Варениця О., Соболевський Я., Колотилова Н., Хоменко І., Щербина О., Шашкова Л., Якубіна А., Кононенко Т. підвищували кваліфікацію за програмою KNU TEACH WEEK (2021 р.) В 2020-22 р.р. КНУТШ проводив курси підвищення кваліфікації гарантів, які прослухала гарант ОП, Маслікова І. та ін. НПП. НПП Руденко С., Титаренко В. в 2019 р. пройшли підвищення кваліфікації з вивчення англ. мови в Cambridge Assessment English. НПП Варениця О., Колотилова Н. підвищували кваліфікацію в Польсько-Українському центрі гуманітарних досліджень (м. Зелена Гура, ПНР, 2022 р.) В 2022 р. гарант Щербина О.отримала запрошення до співпраці та допомоги в умовах російсько-української війни з професорами Даремського ун-ту (Велика Британія) Клер та Ендрю Гамільтонами. Результатом чого стала публікації ряду статей та підтримка України британськими науковцями. За словами науковців, вони спостерігають активізацію міжнародного співробітництва та збільшення квот для міжнародного стажування укр. науковців на фоні розриву м/н відносин з рос. та білорус. науковцями.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

ОП у повній мірі відповідає законодавчим та нормативним вимогам щодо забезпечення людськими ресурсами та вирізняється конкретними характеристиками, що зумовлюють її переваги. Взірцевою практикою є залучення до викладання на ОП високо кваліфікованого колективу науковців, які постійно підвищують свій науковий рівень, професійну та педагогічну майстерність, обмінюються досвідом викладання та науковими досягненнями з вітчизняними та зарубіжними колегами, перебувають на постійному зв'язку зі здобувачами освіти, надаючи їм освітні послуги та додатково - консультативну допомогу і підтримку. НПП, що працюють на ОП, є розробниками

стандартів ВО зі спеціальності (Шашкова Л.О.), вітчизняних та міжнародних наукових проєктів (Щербина О., Маслікова І., Руденко С. та ін.), власних авторських курсів (Шашкова Л., Богачов А., Приходько В., Титаренко В., Кебуладзе В. та ін.) НПП досліджують та популяризують багаторічні традиції київської філософської школи. ВНЗ проявляє повагу до НПП та забезпечує їхні академічні, наукові потреби в сучасних складних умовах. На ОП налагоджена співпраця із вітчизняними (Ін-т філософії НАНУ, «Східноєвропейський центр реформ», науковий ж-л «Актуальні проблеми філософії та соціології», Криворізький ДПУ, ЛНУ тощо) та закордонними (ПНР, Словаччина, ФРН, В.Британія, США тощо) академічними і науково-дослідними установами. На ОП налагоджені тісні зв'язки з роботодавцями, які залучені до ОП на різних етапах (обговорення, оцінювання, наукові заходи тощо). ЗВО забезпечує залучення до занять професіоналів-практиків, що високо оцінюється здобувачами освіти. Філософський факультет має сталі зв'язки з закордонними університетами, що сприяє інтернаціоналізації ОП та наукових досліджень, які проводяться науково-педагогічними працівниками та здобувачами. Адміністрація ЗВО виявляє повагу до професорсько-викладацького складу та здобувачів: створює умови для реалізації академ.свободи, морального та матеріального заохочення ініціатив тощо.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабких сторін не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Аналіз критерію 6 дозволяє зробити висновок, що за всіма підкритеріями щодо забезпечення людськими ресурсами ОП відповідає законодавчим та нормативним вимогам в повній мірі та характеризується унікальністю та взірцевістю. Забезпеченість людськими ресурсами корелює з цілями, стратегією та репутаційною політикою ЗВО. ОП розроблена з урахуванням думок стейкхолдерів, тенденцій розвитку спеціальності та ринку праці, галузевого та регіонального контексту, досвіду вітчизняних та зарубіжних науковців. Викладачі, залучені до викладання на ОП, є визнаними вітчизняними науковцями, вони задають та визначають український філософський дискурс, напрями розвитку філософської освіти в Україні. Унормована на ОП практика розгалуженої співпраці з вітчизняними та закордонними академічними і науково-дослідними установами сприяє розвитку української філософії, її вписанню у світовий філософський контекст. Це позитивно впливає на якість підготовки здобувачів, мотивує та стимулює їх до навчання, творчості, прояву академічної свободи, формує високий рівень довіри до ОП та її реалізації. На переконання ЕГ, ОП "Філософія" у контексті Критерію 6 "Людські ресурси" відповідає рівню А.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Проаналізувавши відомості надані ЗВО, інтерв'ю зі здобувачами вищої освіти та представниками адміністрації, провівши віртуальний огляд матеріальної бази стверджуємо, що в ЗВО створені умови для якісного, безпечного навчання і праці. Університет має Наукову університетську бібліотеку, яка є найбільшою в Україні за розмірами власних бібліотечних фондів і складає 3.52 млн. видань. За свідченням учасників освітнього процесу бібліотека надає онлайн доступ до фондів і електронних каталогів, реферативної бази даних SCOPUS від Elsevier, Web of Science, що сприяє реалізації цілей ОП. Також діє функція сканування необхідної літератури, яка є платною. Для виявлення потреб і інтересів здобувачів освіти, оцінки стану та якості забезпечення освітнього процесу в КНУТШ діє система опитування ЮНІДОС (<http://unidos.univ.kiev.ua/>). Кафедри теоретичної і практичної філософії, історії філософії, логіки, етики, естетики та культурології проводять власні опитування здобувачів ОП, результати яких використовуються задля врахування потреб студентів. Результати опитувань аналізуються на засіданнях кафедри та за необхідності вживаються заходи. <https://cutt.ly/C3df394> -посилання на закупівлю книг ЗВО. Учасники ОП стверджують, що кваліфікаційні (курсіві, бакалаврські) та самостійні роботи перевіряються на плагіат (Unicheck). Перевірка роботи є безкоштовною. Перевірка вдруге, повторна є платною (якщо не помілялося було озвучено на одній із зустрічей). На зустрічі ЕГ зі здобувачами пересвідчилися у вільному доступі до приміщень ЗВО, наявності безоплатної мережі WiFi. Функціонують університетський, факультетський і кафедральний Web-сайти. Забезпечена доступність навчальних корпусів для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп. Функціонують спеціалізовані комп'ютерні класи, в яких студенти безоплатно користуються мультимедійним обладнанням та інформаційними ресурсами. Під час реалізації проєкту Темпус № 159338-TEMPUS-1-2009-1-LV-TEMPUS-SMHES у 2010- 2013 р. на філософському факультеті було влаштовано мультимедійну аудиторію, в якій для проведення занять та різноманітних науково-дослідних заходів використовуються комп'ютери, ноутбуки, проєктори, мультимедійні

вебкамери та ін. Студенти філософського факультету мають можливість проживати в гуртожитку №2, користуватися медпунктом, пунктами харчування (їдальня і буфет), навчально-спортивного комплексу (<http://sport.univ.kiev.ua/>). ЕГ встановила, що фінансові та матеріально-технічні ресурси, а також навчально-методичне забезпечення сприяє досягненню визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Аналіз відомостей наданих ЗВО, онлайн спілкування зі здобувачами вищої освіти та представниками студентського парламенту і наукового товариства, адміністрацією закладу, огляд матеріально-технічної бази, що використовується під час реалізації ОП підтверджує, що КНУТШ забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Аналіз відповідних документів та результати зустрічей із цільовими групами, дають підстави стверджувати, що освітнє середовище в ЗВО є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби й інтереси. Здобувачі підтвердили інформацію: 1) про активну співпрацю між кураторами та курсами, про проведення інструктажів на перших заняттях семестру та в разі потреб. 2) якісної організації освітнього процесу та середовища; 3) відкритої комунікації з викладачами та керівництвом; 4) отримання соціальної стипендії. Умови й правила призначення стипендій, зокрема соціальної, є доступними на сайті студпарламенту КНУ (<http://sp.knu.ua/socstypendia/>). 5) надання психологічної підтримки. Інформація щодо діяльності Психологічної служби ЗВО є на офіційному сайті <https://psyservice.knu.ua/>. На зустрічі з представником психологічної служби, підтвердили проведення дослідження рівня адаптації здобувачів першого курсу, надання безкоштовних індивідуальних консультацій учасникам освітнього процесу. Дану інформацію підтвердили і здобувачі. Також під час онлайн відео огляду переконалися, що на території ЗВО діє укриття з багатьма виходами, на кожному поверсі є помітки як до нього можна слідувати, є плани евакуації, в аудиторіях розміщено вогнегасники, встановлені гідранти та протипожежна безпека, діє ліфт для осіб з вадами руху також діють вбиральні прилаштовані для осіб з обмеженими можливостями. На поверхах встановлені вказівники, які мають дубляж зі шрифтом для людей з вадами зору. КНУТШ створив умови безпечні для життя та здоров'я учасників освітнього процесу, що навчаються за даною освітньою програмою, задовольняє їхні потреби та інтереси.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Аналізуючи результати зустрічей зі здобувачами, академічним персоналом, допоміжними відділами та випускниками і дослідивши опубліковану у вільному доступі і надану ЗВО інформацію, експертна група дійшла до висновку, що ЗВО забезпечує освітню, інформаційну, організаційну підтримку та задовольняє соціальні та консультативні запити здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОПП. ЗВО надає можливість щотижневого консультування з викладачами, для учасників освітнього процесу наявний онлайн доступ до наукових метричних баз даних та можливість доступу до університетської бібліотеки у режимі онлайн. Робочі програми розміщено на сайті філософського факультету КНУТШ, на зустрічі здобувачі підтвердили можливість постійного зв'язку з кураторами та допоміжними відділами. В ході спілкування зі здобувачами вищої освіти фокус група дійшла висновку, що рівень задоволення організацією освітнього процесу співпадає з раніше оприлюдненими на сайті ЗВО дослідженнями UNIDOS-17 (2021 р.), які продемонстрували достатньо високий рівень задоволеності студентами навчання на факультеті (48,5% - «повністю задоволений», 40,0% - «скоріше задоволений»): (<https://cutt.ly/43dgPjC>). Організаційну підтримку здобувачам вищої освіти надають такі відділи, як: деканат, відділ кадрів, міжнародний відділ, бухгалтерія, юридичний відділ тощо. У ЗВО наявне студентське самоврядування, яке забезпечує ефективну та швидку комунікацію здобувачів вищої освіти із переліченими вище відділами. Також, самоврядування сприяє адаптації студентів першого курсу до освітнього процесу. Важливою є можливість зворотнього зв'язку здобувачів освіти та викладачів, шляхом комунікації через електронну пошту та інші месенджери – підтверджено на зустрічі зі здобувачами. ЗВО надає можливість консультативної та соціальної підтримки в умовах війни, а саме: зустріч з психологом. На зустрічі фокус групи з представником психологічної служби ЗВО підтвердилася важливість та затребуваність даної служби серед учасників освітнього процесу. Рекомендацією фокус групи є створення кімнати психологічного розвантаження для студентів здобувачів вищої освіти, що навчаються за даною освітньою програмою. На зустрічі зі здобувачами не було зафіксовано нарікань на функціонування відділів та структур університету.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Під час огляду матеріально-технічної бази та інтерв'ювання здобувачів вищої освіти, працівників та допоміжного персоналу встановлено, що ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами, зокрема, розроблено концепцію розвитку інклюзивної освіти «Університет рівних можливостей» (<https://cutt.ly/U3dgMfU>). Спеціальний навчально-реабілітаційний супровід і вільний доступ до інфраструктури освітнього закладу, відповідно до медико-соціальних показань за наявності обмежень життєдіяльності, зумовлених станом здоров'я, передбачено Статутом КНУТШ), деталізовано у спеціальному «Порядку супроводу осіб з інвалідністю» <https://cutt.ly/f3dAcYo> На прибудинкових територіях й корпусах є пандуси, таблички зі шрифтами Бройля, контрастне маркування останніх сходиночок, в головному корпусі створено ліфт, є спеціально обладнані туалети. На ОПП навчається студентка першого курсу з особливими освітніми потребами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

ЕГ дійшла висновку, що в ЗВО існує чітка та зрозуміла політика вирішення конфліктних ситуацій, яка є доступною для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми. Політика і процедури спираються на такий основний документ: Етичний кодекс університетської спільноти (<https://cutt.ly/P3dAT7T>). Розроблено чіткий «Порядок вирішення конфліктних ситуацій у КНУТШ» (<https://cutt.ly/p3dADE2>). У КНУТШ працює Постійна комісія Вченої ради з питань етики. Важливим органом при врегулюванні конфліктних ситуацій є також Студпарламент (<https://cutt.ly/Q3dAZHN>). Ці органи у взаємодії з юридичним відділом університету надають консультативно-правову допомогу учасникам освітнього процесу, які звернулися з проханням про врегулювання конфліктної ситуації. Допомогти у врегулюванні ситуації, яку учасник освітнього процесу вважає конфліктною, може й Психологічна служба КНУТШ (<https://www.facebook.com/psy.service.knu/>). З метою запобігання та протидії корупції, керуючись частиною з статті 62 Закону України «Про запобігання корупції» та іншими нормативно-правовими актами, в КНУТШ розроблено та затверджено «Антикорупційну програму» (<https://cutt.ly/83dAoko>). Повідомлення про корупцію може бути надано електронним або письмовим листом, а також за телефоном, контактні дані є у відкритому доступі на сайті КНУТШ: <https://cutt.ly/D3dA5rz>. Під час онлайн-зустрічі представники студентського самоврядування наголосили на тому, що психологічна служба, яка діє у ЗВО, співпрацює з ними, проводяться профілактичні заходи щодо попередження негативних явищ у студентському середовищі. Також реалізуються програми адаптації першокурсників та соціальної підтримки студентів. Приклади конфліктних ситуацій за ОПП відсутні.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Розвиток інформаційно-комунікаційних технологій та матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу; навчально-спортивний комплекс (відвідування якого для здобувачів ЗВО і викладачів є безкоштовним); сучасна наукова бібліотека з фондом, який нараховує 3,52 млн. видань та постійно поповнюється, у тому числі і за ОП; мовні центри; навчальні лабораторії; університетська клініка; Проводяться постійні і різноманітні опитування щодо виявлення потреб і інтересів здобувачів освіти, оцінки стану та якості забезпечення освітнього процесу в КНУТШ. Червоний корпус КНУ, в якому розташований філософський факультет є пам'яткою архітектури національного значення, отже будь-які зміни передбачають значні фінансові витрати та складні процедури узгодження. Тож те, що університет задля реалізації потреб учасників освітнього процесу з інвалідністю домігся створити необхідні умови є сильною стороною та позитивною практикою. Аудиторії, бібліотека, заклади харчування, санвузли, гуртожитки максимально пристосовані до потреб здобувачів освіти відповідно до санітарно-гігієнічних норм. У корпусах та гуртожитках працюють системи пожежної безпеки, згідно з вимогами нормативно-законодавчих документів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабкі сторони та недоліки експертами не були виявлені у критерії 7. Рекомендацією є створення кімнати психологічного розвантаження для учасників освітнього процесу, в якій було б організовано сприятливі умови для психологічної підтримки. Під час фокус групи здобувачі підтвердили доцільність створення такої кімнати, яка була б постійно діючою за умов стаціонарного навчання.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Відповідно до оцінювання окремих підкритеріїв, експерти визначили відповідність ОП критерію 7 “Освітнє середовище та матеріальні ресурси” на рівні А.. Під час акредитаційної експертизи було з’ясовано, що реалізація освітньої програми в КНУТШ відбувається на сучасній матеріально-технічній базі, а керівництво університету ставить собі першочерговим завданням фінансову підтримку і розвиток ІКТ та матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу. Освітні потреби студентів ОП, забезпечують інформаційна мережа КНУТШ і її ресурси, Наукова бібліотека ім. М. Максимовича, що надає безкоштовний доступ до міжнародних наукових баз даних. Освітнє середовище КНУТШ охоплює також: соціально-побутову інфраструктуру - гуртожитки, кафе, їдальні, університетську клініку, службу психологічної допомоги; навчально-спортивний комплекс; молодіжний центр культурно-естетичного виховання. В Університеті наявні коворкінги і креативні простори, які створюються за підтримки роботодавців. У навчальному процесі використовується мультимедійне обладнання. Під час реалізації проєкту Темпус No 159338-TEMPUS-1-2009-1-LV-TEMPUS-SMHES у 2010-2013 р. на філософському факультеті було влаштовано мультимедійну аудиторію, в якій для проведення занять та різноманітних науково-дослідних заходів використовуються сучасні комп’ютери, ноутбуки, проектори, мультимедійні веб-камери та інше. На всій території КНУТШ є вільний доступ до Wi-Fi. ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. Щодо забезпечення реалізації потреб учасників освітнього процесу з інвалідністю університет зумів створити необхідні умови, вирішивши формальні питання, пов’язані із перебуванням навчального корпусу у статусі пам’ятки архітектури національного значення.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП здійснюються щорічно згідно: «Положення про організацію освітнього процесу в КНУ», №170-32 від 11.04.2022р.: <https://cutt.ly/L3dSgiz> Наказу ректора від 11.08.2017 р. за №729-32 «Про запровадження в освітній та інформаційний процес форм опису освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми, структурних вимог до інформаційного пакета, форм робочої навчальної програми дисципліни і форми представлення інформації про кваліфікацію науково-педагогічного працівника»: <https://cutt.ly/I3dSbnT> «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУ», №384-32 від 12.06.2020 р.: <https://cutt.ly/Q3dSYuR> Положення про опитування здобувачів освіти і науково-педагогічних працівників КНУТШ <https://cutt.ly/2UlbiKo>. Як зауважив під час зустрічі фокус групи проректор з науково-педагогічної роботи Гожик А.П. науково-педагогічні працівники можуть в будь який момент виступити з ініціативою відкриття ОПП, після розгляду на різних рівнях та затвердження Вченою радою. В ЗВО створено відділ забезпечення якості вищої освіти; Навчальна лабораторія соціологічних і освітніх досліджень; в рамках факультету соціології здійснюється загальноуніверситетське опитування першокурсників; окреме опитування щодо якості викладання, навчання, проводять представники органів Студентського самоврядування. На основі отриманої та опрацьованої інформації, на засіданнях кафедри приймаються рішення, загальні результати перегляду ОПП передають до відділу забезпечення якості вищої освіти, після попередньої оцінки обговорюються на засіданні Науково-методичної ради і затверджуються на засіданнях Вченої Ради. Перегляд ОП відбувається за ініціативи гаранта, який очолює робочу групу, яка розглядає пропозиції викладачів, студентів, інших стейкхолдерів щорічно або за необхідністю змін (на 4-5 роки затверджується ОПП за прикладом європейських ВНЗ- проректор Гожик А.П.). Моніторинг успішності ОПП відбувається протягом періоду на який її затверджено. Моніторинг не змінює основну ціль освітньої програми, а діє як механізм вдосконалення. Наприклад одні предмети замінюють іншими, що не змінює мету ОПП – підготовку конкурентоспроможних спеціалістів. Останній перегляд ОПП «Філософія» за першим (Бакалаврським) рівнем відбувся у 2021 р. (<https://cutt.ly/k3dSGCl>).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Студенти залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. <https://cutt.ly/S3dSCCy> Одним з основних засобів залучення здобувачів вищої освіти є проведення щорічного моніторингу якості освіти (2 рази на рік, наприкінці кожного семестру) щодо якості викладання, навчання на освітніх програм [blob:https://cutt.ly/z3dSoNo](https://cutt.ly/z3dSoNo) та соціологічне дослідження UNIDOS (<https://cutt.ly/qUcMBM5>), студентське самоврядування здійснює окреме незалежне опитування відповідно до “Положення про опитування...” <http://senate.univ.kiev.ua/?p=1469> щодо якості освітнього процесу серед здобувачів кожного семестру з пропозиціями можна звертатись безпосередньо до гаранта ОПП, завідувача кафедри, а також через електронні скриньки, офіційні сторінки соцмереж, що підтвердили здобувачі на зустрічі з ЕГ. В такий спосіб здобувачі вищої освіти висловлюють власну думку та пропозиції стосовно змісту ОПП. Зауважень та недоліків з боку студентського самоврядування, здобувачів на момент акредитації ОПП не висунуто. ЕГ під час зустрічі зі здобувачами: Колеснікова Зореслава зазначила, що наприкінці кожного семестру викладачі надсилають гугл форму де здобувачі мають можливість оцінити якість та висловити пропозиції стосовно викладання дисциплін ОПП. Також

здабувачка зазначила, що їй відомий випадок коли група негативно оцінила викладача, наслідком стала заміна викладача цієї дисципліни. Конверський А.Є. – декан філософського факультету: представники студентства беруть безпосередню участь в структурних підрозділах де вирішується кадрові питання. Таким чином тримається взаємозв'язок. Аріна дисципліни за вибором починаються з 2-го курсу, більшістю голосів групи обирається предмет. Зіновій зазначив, що викладачі не обмежуються лише власною компонентою, а залучають лекторів. Зореслава зазначила, що діє безкоштовна можливість вільного слухача на інших факультетах. Студенти беруть участь в опитуваннях та діалогах щодо обговорення реалізації ОПП. Студенти є членами Вченої ради, беруть участь в обговоренні та вирішенні питань щодо удосконалення освітнього процесу, науково-дослідної роботи тощо, отже мають змогу впливати на зміст навчальних планів і програм. Як наслідок такої взаємодії, відбулися зміни в освітніх компонентах. Побажання студентів, випускників у процесі моніторингу ОПП «Філософія» стали однією з підстав внесення змін в цю освітню програму. Було збільшено обсяг кредитів в освітньому компоненті «Іноземна мова», змінено деякі освітні компоненти та розширено переліки дисциплін вільного вибору студента.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Зауваження та пропозиції щодо якості ОПП роботодавці мають змогу надавати у безпосередньому спілкуванні з гарантом, завідувачем кафедри, або повідомленням в чати на офіційні сторінки соціальних мереж. Інформація щодо періодичності таких зустрічей оприлюднюється у соцмережі Facebook на сторінках кафедр теоретичної і практичної філософії (<http://surl.li/dkcfq>), історії філософії (<https://hphd.kiev.ua/>), етики естетики та культурології (<https://cutt.ly/izdDohh>). ЕГ під час фокус-групи з роботодавцями отримала таку інформацію: Вадим Менжулін – відбувається регулярна комунікація з гарантом, завідувачами кафедр. В грудні була зустріч та обговорення ОПП. Рецензуючи ОПП, стейкхолдер рекомендував розширення блоку вибіркових дисциплін, що було враховано в останній редакції ОПП. Сергій Шевцов, з періодичністю в півроку відбувається обговорення ОПП. Андрій Дахній також підтвердив, що був запрошений на обговорення ОП. Під час фокус-групи піднімалося також питання щодо відсутності ОК у вигляді практики. Думки присутніх розділилися. Під час фокус-групи з роботодавцями Ірина Старовойта зазначила необхідність практики, зазначивши, що під час практики студенти розкриваються. Однак допустила її відсутність як особливість даної ОПП. Олена Юркевич зазначила, що відбуваються конференції з логіки де обговорюються ОПП, Дні науки. Існує можливість спілкуватися із НПП та здобувачами стосовно викладання логіки. Вадим Менжулін також зазначив, що має постійну комунікації зі здобувачами КНУТШ шляхом участі у конференціях. Рекомендації роботодавців передбачали поліпшення окремих ОК. Наприклад, Андрій Дахній висловив пропозиції щодо уточнення зміну дисципліни, присвяченої Новій філософії. Ірина Старовойтова рекомендувала додати до ОК філософію освіти.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

ЕГ мала змогу переконатися, що ЗВО реалізує практики підтримки зв'язків із випускниками, зокрема, через соціальні мережі, представників кафедр, та гаранта. Проректор з науково-педагогічної роботи Андрій Гожик – під час фокус групи зазначив, що завдання ОПП підготовка конкурентоспроможних випускників. Також враховується інформація щодо кар'єрного шляху - відбувається спілкування з випускниками чи обрана ОПП дала можливість отримати робоче місце... Випускники мають можливість комунікації і вирішують питань, що виникають, також користуючись сторінками в соцмережі Facebook, (<https://cutt.ly/MzdDxkF>). Більшість випускників продовжують навчання на другому (магістерському) освітньо-науковому рівні вищої освіти. Зокрема, на першому курсі магістратури філософського факультету КНУТШ навчаються випускники ОПП «Філософія»: Ольга Гридїна, Аліса Звягіна, Олександр Король, Дмитро Шкурко та ін.; на другому курсі: Анна Корнієцька (до того ж за програмою академічної мобільності навчається в Берлінському університеті імені Гумбольдта, Німеччина), Іван Савчук, Ольга Сімороз (до того ж за програмою академічної мобільності навчається в Монреальському університеті, Канада), Микита Шпильовий та інші. Випускники ОПП вступають також на магістерські програми інших ЗВО. Під час фокус-групи ЕГ отримала такі рекомендації від випускників щодо ОПП: активізувати діяльність асоціації випускників, додати Академічне письмо англійською до переліку освітніх компонентів, перемістити курс, обов'язковою компонентою зробити Філософський переклад, спрямувати вивчення англійської на філософську термінологію та за можливості організувати викладання тими хто пов'язаний з філософією, додати вибіркові курси іноземних мов пов'язаних з філософією.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Принцип перегляду ОПП передбачає вчасне реагування на виявлені недоліки ОПП та запити і пропозиції здобувачів стосовно неї. Академічна спільнота є важливим учасником процесу моніторингу та перегляду ОП з метою забезпечення якості освіти. До робочої групи розробників ОП входять досвідчені викладачі й науковці, які майже всі є членами вченої ради філософського факультету. Гарант ОП пройшла навчання за програмою «Роль гарантів ОП у розбудові внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти» (Сертифікат № 659-22). Завідувач кафедри теоретичної і практичної філософії Людмила Шашкова є головою підкомісії з розробки стандартів вищої освіти зі

спеціальності 033 «Філософія» Науково-методичної ради МОН України. Завідувач кафедри етики, естетики та культурології Ірина Маслікова є головою НМК факультету, членом Науково-методичної ради КНУТШ. Це дозволяє вчасно обговорювати питання забезпечення якості, вдосконалення освітнього процесу, проводити експертизу документації, пов'язаної з ОПП. Зокрема шляхом анкетування стосовно якості викладання на ОПП. ЕГ переконалася, що ЗВО вчасно реагує на виявлені недоліки, задля цієї мети функціонує відділ із забезпечення якості вищої освіти, науково-методична рада, навчальна лабораторія соціологічних і освітніх досліджень, органи студентського самоврядування, наукове товариство студентів і аспірантів, котрі покращують процеси вищої освіти в ЗВО. За час упровадження ОПП «Філософія» недоліків не було виявлено. Певні складнощі виникли на початку карантину у 2020 р., проте вони були оперативно подолані. У зв'язку з пандемією Covid-19 було здійснено перехід до освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання. Керівництвом КНУТШ було ініційовано проведення загальноуніверситетських заходів, спрямованих на вироблення навичок роботи з платформами для онлайн-навчання, використанням інтерактивних панелей (дошок) та залученням інших онлайн-заходів для проміжного та підсумкового контролю (створення тестів, швидких опитувань тощо). Викладачі кафедр, які забезпечують реалізацію ОПП, пройшли стажування в проєктах КНУ Teach Week та Тренінгів з опанування інтерактивними панелями (дошками).

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація даної ОП відбувається вперше. Під час фокус групи з керівником відділу забезпечення якості освіти Дарією Шеглюк, ЕГ була проінформована, щодо принципу прийняття рекомендацій та пропозицій, які даються університету, освітнім програмам від ЕГ. Згідно з цими рекомендаціями формується позиція університету щодо змін на загальноуніверситетському рівні та рівні конкретних ЕГ. За результатами обговорення було прийнято ухвалу "Про результати акредитації освітніх програм Університету за всіма рівнями вищої освіти...." (<https://cutt.ly/p3dDRed>). В ній йдеться про розбудову внутрішнього забезпечення якості освіти, зокрема: - посилення зворотних зв'язків між стейкхолдерами (роботодавці, студенти, працівники Університету Всіх категорій); - формуванню культури якості у всіх учасників освітнього процесу; - покращенню взаємодії і чіткішому розподілу повноважень між загальноуніверситетськими структурними підрозділами і факультетами/інститутами навчально-науковими інститутами; - вдосконаленню документів з організації освітнього процесу; - інституалізації функцій гарантів ОП, формуванню у цієї категорії науково-педагогічних працівників розуміння своєї особливої ролі в освітній діяльності Університету. Ухваленню даного рішення слугували попередні акредитації ОП з рекомендаціями Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Внутрішнє забезпечення якості освіти в ЗВО керується такими нормативними документами: «Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ» від 31.08.2018 р. за № 716-32 (<https://cutt.ly/GUlv6wP>) та «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ» (<https://cutt.ly/MIeJHYt>), Положення про опитування здобувачів освіти і науково-педагогічних працівників КНУТШ <https://cutt.ly/2UlbiKo>. ЕГ переконалась, що ЗВО дотримується чіткої процедури перегляду, що сприяє розвитку ОПП: у процесі моніторингу здійснюється опитування здобувачів вищої освіти (щорічно наприкінці кожного семестру щодо якості викладання, змісту ОК тощо (Опитування здобувачів освіти за ОПП "Філософія", <blob:https://cutt.ly/o3dDXVM> Комунікація роботодавців з представниками ОПП відбувається в усній формі. Моніторинг проводить Навчальна лабораторія соціологічних і освітніх досліджень (підпорядковується проректору з навчально-педагогічної роботи), щорічні опитування першокурсників проводять UNIDOS. Бакалаври можуть звертатись з пропозиціями щодо освітнього процесу до гаранта, викладачів, представників органів Студентського самоврядування. Перегляд ОПП здійснюється щорічно, ініціювати перегляд може гарант ОПП, причинами перегляду, незалежно від терміну дії ОПП можуть бути, як зовнішні фактори (затвердження Стандарту), так і внутрішні (зміни за необхідністю, в результаті моніторингу, наданих пропозицій від стейкхолдерів). Як зауважив під час зустрічі фокус групи проректор з науково-педагогічної роботи Гожик А.П. науково-педагогічні працівники можуть в будь який момент виступити з ініціативою відкриття ОПП, після розгляду на різних рівнях та затвердження Вченою радою. В ЗВО створено відділ забезпечення якості вищої освіти; Навчальна лабораторія соціологічних і освітніх досліджень; в рамках факультету соціології здійснюється загальноуніверситетське опитування першокурсників; окреме опитування щодо якості викладання, навчання, проводять представники органів Студентського самоврядування. На основі отриманої та опрацьованої інформації, на засіданнях кафедри приймаються рішення, загальні результати перегляду ОПП передають до відділу забезпечення якості освіти, після попередньої оцінки обговорюються на засіданні Науково-методичної ради і затверджуються на засіданнях Вченої Ради. Моніторинг успішності ОПП відбувається протягом періоду на який її затверджено. В результаті вивчених матеріалів, проведених зустрічей, ЕГ переконалась у сформованій культурі якості ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

У ЗВО культура забезпечення якості освіти загалом та якості ОПП «Філософія» сформована згідно вимог нормативно-законодавчих документів та відповідає нормативним вимогам в повній мірі. Зокрема наявні документи, які регламентують процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОПП; встановлено залучення роботодавців та здобувачів до перегляду та оновлення ОПП; сформована внутрішня система забезпечення якості освіти, яка забезпечується діяльністю відповідних підрозділів; відслідковується кар'єрне зростання випускників, розвинута діяльність і підтримка здобувачів зі сторони органів студентського самоврядування.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Активізувати діяльність Асоціації випускників філософського факультету КНУ імені Тараса Шевченка задля покращення комунікації з випускниками як стейкхолдерами, залученими до розвитку ОП,

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

За результатами фокус групи з роботодавцями ЕГ дійшла висновку, що ЗВО має приділяти більшу увагу опитуванню стейкхолдерів (зокрема, роботодавців) щодо поліпшення ОП, аналізуючи третій підкритерій. Такий висновок обумовлений тим, що представники роботодавців озвучували ЕГ цілу низку пропозицій змін та поліпшень щодо освітніх компонентів, які не знайшли відображення в навчальному плані та освітній програмі. Аналізуючи четвертий підкритерій ЕГ рекомендує активізувати діяльність Асоціації випускників, яка вже існує. При оцінюванні враховано, що всі підкритерії відповідають вимогам. На переконання ЕГ, ОП "Філософія" у контексті Критерію 8 "Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми" відповідає рівню В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми. Права та обов'язки учасників освітнього процесу Київського національного університету імені Тараса Шевченка регулюється Законами України «Про вищу освіту», «Про освіту», ст.30 «Прозорість та інформаційна відкритість закладу освіти», а також внутрішніми нормативними документами (Статут КНУТШ (<https://cutt.ly/Lji6aUU>); Стратегічний план розвитку КНУТШ на період 2018-2025рр. (<https://cutt.ly/Xji6g7J>); Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ (<https://cutt.ly/3ji6md5>); Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ (<https://cutt.ly/MieJHYt>); Етичний кодекс університетської спільноти (<https://cutt.ly/4ji6R3y>); Правила внутрішнього розпорядку (<https://cutt.ly/Fji6OiG>); Положення про наукову і науково-технічну діяльність у КНУТШ (<https://cutt.ly/Gji6F6N>); Положення «Про порядок заміщення вакантних посад наукових працівників у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (<https://cutt.ly/Fji6LTP>); Положення про систему виявлення та запобігання академічному плагіату у КНУТШ (<https://cutt.ly/Xji6BE1>); Порядок вирішення конфліктних ситуацій у КНУТШ (<https://cutt.ly/sjoqrf5>); Антикорупційна програма КНУТШ (<https://cutt.ly/6joqfNX>); Положення про гаранта освітньої програми в КНУТШ: <http://senate.univ.kiev.ua/?p=1678>). В зазначених документах, що наявні у відкритому доступі на офіційному сайті ЗВО (<https://cutt.ly/RUcVYMz>), визначені чіткі, зрозумілі правила та процедури, котрі регулюють освітній процес. ЕГ пересвідчилась, що учасники освітнього процесу проінформовані щодо правил і норм КНУТШ, зазначених в положеннях. Інформацію про новини кафедри всі зацікавлені отримують на офіційному сайті Філософського факультету (<http://philosophy.univ.kiev.ua>), також питання, що виникають, можна вирішувати в чатах у групі в соціальних мережах (Facebook-сторінка <https://www.facebook.com/philder.univ.kiev.ua> Telegram-сторінка: https://t.me/philosophy_KNU). Під час зустрічі фокус групи здобувачі повідомили ЕГ про безпосередній зв'язок з гарантом, та викладачами ОП, навели приклад процедури заміни викладача.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

Останній перегляд ОПП відбувся в 2021 році, проект ОПП оприлюднено на офіційному сайті ЗВО (<https://cutt.ly/W3dD899>) вчасно. Під час зустрічей з ЕГ, здобувачі та роботодавці зазначали, що мають змогу надавати свої пропозиції та зауваження під час опитувань та безпосередньо з гарантом, та викладачами ОП. У КНУТШ розроблено порядок укладення та перегляду ОПП, який відображений в «Положенні про організацію освітнього процесу у КНУТШ» від 31.08.2018 р. за № 716-32 (розділ 2: <https://cutt.ly/NUzhj1F>) та «Положенні про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ» (<https://cutt.ly/M1eJHYt>). Цим документам передували або їх супроводжували накази ректора, за якими розробляли, розглядали і затверджували освітні програми (наказ «Про запровадження в освітній та інформаційний процес форми опису освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми...» (<https://cutt.ly/YUzhmqI>); наказ «Про затвердження тимчасового порядку розроблення, розгляду і затвердження освітніх... програм» (<https://cutt.ly/eUzhQKA>); наказ «Про затвердження Тимчасового порядку розгляду пропозицій щодо внесення змін до описів ступеневих освітніх програм» (<https://cutt.ly/3UzhRNG>) та ін.). Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, затверджене наказом ректора від 08 липня 2019 за №603-32. <https://cutt.ly/oUzhNvk>.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Філософський факультет має власний сайт <http://philosophy.univ.kiev.ua> також діє офіційний веб-сайт КНУТШ, на якому до публічного доступу надано достовірну інформацію щодо ОПП «Філософія», а також щодо загальних процесів організації освітньої та наукової діяльності-робочі програми (<https://cutt.ly/G3dFttw>). Університет демонструє відкритість та публічність.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Процедури і правила, що регулюють освітній процес в КНУТШ викладено чітко, зрозуміло, доступно здобувачам вищої освіти, НПП, роботодавцям та іншим зацікавленим сторонам. Всі учасники освітнього процесу дотримуються зазначених в положеннях вимог, норм і правил під час реалізації ОПП. Відтак, реалізація ОП в аспекті прозорість та публічність цілком відповідає нормативним законодавчим документам.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Рекомендацією ЕГ є актуалізувати, доповнити і вдосконалити інформацію у розділі Асоціація випускників сторінки філософського факультету, зокрема, поширювати останні новини, відгуки про навчання на ОП випускників, розмістити інформацію про відомих випускників та їх професійні здобутки.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

На переконання ЕГ, ОП "Філософія" у контексті Критерію 8 "Прозорість та публічність" відповідає рівню В. Усі підкритерії відповідають нормам та законодавчим вимогам.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	A
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Шевчук Дмитро Михайлович

Члени експертної групи

Культенко Валентина Павлівна

Глущик Богдан Миколайович